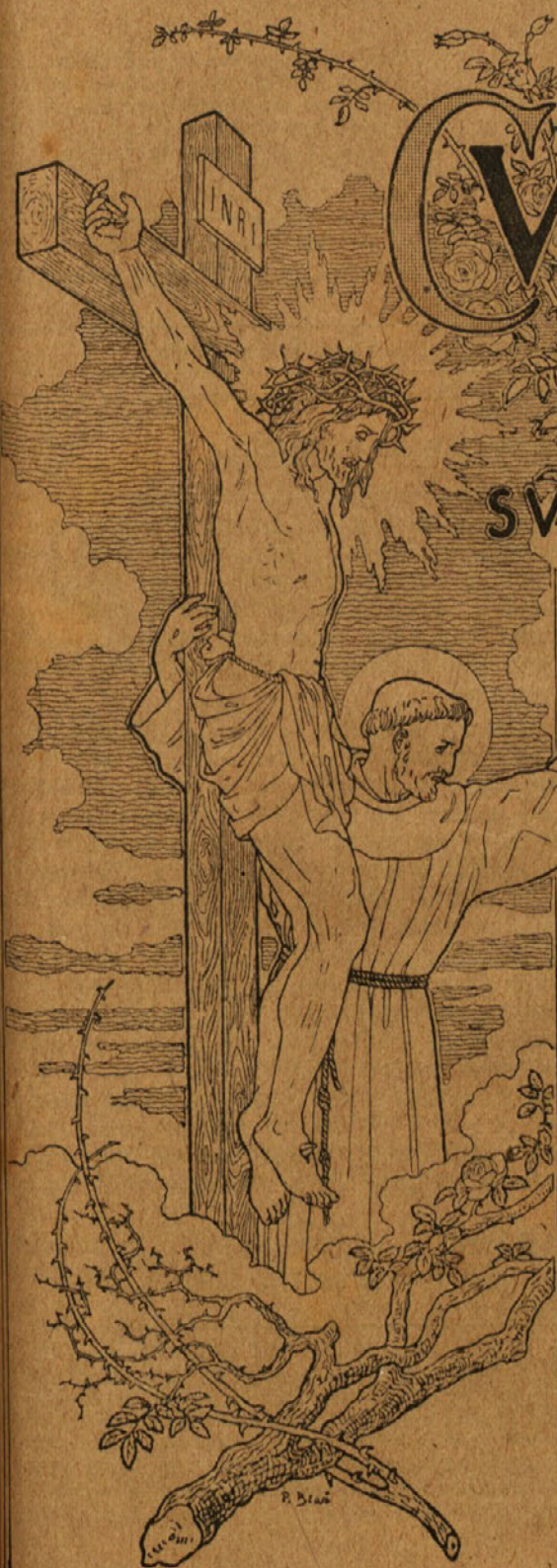

Poštšina v SHS plačana v gotovini.

CVETJE

z vrtov
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XLII. tečaj.

7.-8. zvezek.

V Ljubljani 1925.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebina 7.—8. zvezka.

	Stran		Stran
Bog Sveti Duh	97	Zidanje nove cerkve sv. Frančiška	116
Asketična šola ali vadnica popolnosti	98	Spomini iz misljijskega življenja	117
Venček cvetlic P. Placidu na grob	105	Razgled po serafinskem svetu	125
Tretji red in njegovo delovanje v Monakovem (München)	108	Priporočilo v molitev	127
Spoštujte duhovnike!	111	Zahvala za uslišano molitev	128
Serafska mašna družba	114	Darovi	128

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Molitvenik bomo začeli razpošiljati pred koncem julija.

Književnost.

K Materi. Nauki, opomini in molitve za dekleta Marijinih družb. Napisal Janez Zabukovec, župnik. Drugi natisk. 1925. Tiskalo in založilo Tiskovno društvo v Kranju. — Knjiga obsega 425 strani in ima v prvem in drugem delu različne nauke asketične vsebine prav primerne za dekleta mej svetom živeče. Ti nauki so kratko navodilo, kako more dekleta bogoljubno živeti in doseči svojemu stanu primerno krščansko popolnost; v tretjem delu so razne molitve. Knjižico priporočamo.

Mali lord F. . . . Iz angleškega prevedel K. Pribil. Ljubljana 1925. 193 strani. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni nevezano 24 D., vezano 36 D. Knjiga nam slika malega dobro vzgojenega dečka, ki je poln dobrote do ubogih, nedosegljiv v ljubezni do matere, zaupljiv tudi do nasprotnikov. S temi lepimi lastnostmi premaga vse. Nam se zdi knjiga jako dobra in prikupljiva, vzgojno vplivajoča na matere in otroke, blaživna za trda srca in tolaživna za mehke značaje. Le to nam ni všeč, da je v raznih imenih angleški pravopis. Dajte jo kateremukoli naših, naj jo glasno bere drugim, ki ga poslušajo, pa je nihče ne bo mogel in tudi ne hotel brati, ker ne bo znal izgovarjati angleških imen, kakršnih je knjiga polna. Za naše ljudi naj vsak pisatelj priredi knjigo tako, da bodo v slovenskem pravopisu pisana fonetično tudi tuja imena in izrazi, da bodo mogli gladko brati; v oklepaj pa lahko stavite tujo pisavo. Dajte komu naših preprostih ljudi, ki ne znajo razen slovenščine družiti jezikov, samo prve štiri strani uvoda te knjige drugimi glasno prebrati, pa jo bo odložil za vselej. Ali naj se naši preprosti ljudje uče prej brati in izgovarjati težko angleščino ali francoščino, da bodo mogli brati poslovenjene prevode tujih jezikov? Poslovenite tudi imena, vsaj v izgovoru.

Sprejemnice za tretji red so dotiskane in jih dobite pri predstojništvu tretjega reda ali pri vratarju franč. samostana v Ljubljani, posamezni po 2:50 Din., čez 25 skupaj po 2:25 Din.

Za porcijunkuljske odpustke se mora po zadnji določbi (z dne 16. maja 1924. razglašena od sv. penitencijarije 10. jul. 1924) v zadobljenje popolnega odpustka za vsaki obisk redovne cerkve (frančiškanske, kapucinske, minoritske, ali v kateri je ustanovljena skupščina tretjega reda) moliti šestkrat očenaš, češčenamarija, čast Očetu. Za druge molitve se ta odpustek ne dobi. V cerkvah, kjer je kanonično ustanovljena skupščina tretjega reda, morejo ta odpustek dobiti vsi verniki, tudi oni, ki niso v tretjem redu; tretjeredniki, ki so tri km. oddaljeni od take redovne cerkve, ga morejo dobiti v svoji župni cerkvi.

CVETJE

XLII. tečaj.

V Ljubljani, julij - avgust 1925.

7.-8. zvezek.

Bog Sveti Duh.

(Konec.)

Kako naj Boga Sv. Duha častimo?

Češčenje in pobožnost do Boga Sv. Duha se mora najprvo v tem kazati, da se skrbno varujemo razžaliti ga s kakim smrtnim grehom; ogibati se pa moramo tudi prostovoljnih malih grehov. K temu nas opominja sv. Pavel z besedami: „Duha ne ugasujte sè smrtnimi grehi (I. Tes. 5, 19). Ne žalite Svetega Duha božjega“ (Efež. 4, 30) t. j.: Ničesar ne storite, kar bi nasprotovalo Svetemu Duhu, kateri v vas prebiva.

Češčenje in pobožnost k Sv. Duhu se pa ne sme samo v tem kazati, da ga ne žalimo in žalostimo, ampak si moramo tudi prizadevati, da mu čast in veselje napravljamo s tem, da radi poslušamo in spolnujemo njegove navdihljeje in da se vadimo v različnih pobožnostih. Pred vsem moramo Sv. Duha moliti z dejanji vere, upanja in ljubezni.

Potem moramo Boga Sv. Duha večkrat prositi za odpusčenje svojih grehov in brezštevlnih grehov vseh ljudi.

Dalje si prizadevajmo za pobožnosti k presveti Trojici in opravljajmo koliker mogoče dobro in pobožno navadne molitve krščanskega življenja in one, v katerih se delivec milosti, Bog Sv. Duh, izrečno imenuje. Take vaje so znamenje sv. križa, proslava presvete Trojice „Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu, kaker je bila v začetku i zdaj in vselej in na veke vekov. Amen;“ veroizpovedanje, angeljsko pozdravljenje itd.

Slednjič so nam nasvetovane še sledeče vaje:

1. Začni vsaki dan in vsako važno opravilo sè zdihljajem k Sv. Duhu.
2. Moli kolikerkrat mogoče, vsaj vsaki dan enkrat slavospev: „Pridi Stvarnik, Sveti Duh“ ali „Pridi Sveti Duh“.
3. Prizadevaj si vsaki ponedeljek za posebno češčenje delivca vseh milosti in ne opuščaj, ako je mogoče, ta dan na čast Sv. Duhu vdeležiti se sv. maše, da prosiš za njegov blagoslov v začetku tedna.
4. Posebno pa posvečuj Sv. Duhu dobo od praznika Kristusovega vnebohoda do praznika presvete Trojice.

5. Daj se sprejeti v mašno družbo na čast Sv. Duhu, katere namen je slaviti delivca milosti in pospeševati zveličanje vseh družbenih udov. Ker pa ta družba v Sloveniji najbrž ni dovolj znana, zato se vpišite v bratovščino Sv. Duha, ki jo imajo v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru postavno vpeljano. Voditelj te je semeniški gospod špiritualj. Kedor želi vanjo sprejet biti, naj se nanj obrne, ali osebno ali v pismu ali po dopisnici.
6. Spodbujaj, nagovarjaj tudi druge, ako moreš, k gorečemu češčenju Sv. Duha.

1. Kratka molitev k Sv. Duhu:

„Sveti Duh, Duh resnice, nastani se v naših srcih, podari ljudstvom svetlost svoje luči, da bodo tebi všeč v edinosti vere.“

(Odpustek: 100 dni enkrat na dan. Leon XIII. 1897).

2. Molitev k Sv. Duhu za Cerkev:

„O Stvarnik Sv. Duh, pomagaj milostljivo katoliški Cerkvi, podpiraj in krepcaj jo s svojo nebeško močjo proti napadom sovražnikov, prenavljaj po svoji ljubezni in milosti tudi duha njenih služabnikov, katere si mazilil, da bi v Tebi Očeta in njegovega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa, našega Gospoda, poveličevali. Amen.“

(Odpustek: 300 dni enkrat na dan. Leon XIII. 26. avgusta 1889).

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

5. Moliti moramo s čistim in odkritim srcem.

Moli s čistim srcem!

redeni stopi mahomedanec v svojo mošejo (molitevnico), sezuje čevlje in gre notri bos. S tem hoče pokazati, da se smemo le popolnoma čisti bližati svojemu Bogu. Obleko si lahko čisto ohranimo, nikoli pa ne nog. Če torej mahomedanec sezuje čevlje, hoče s tem povedati, da moramo imeti čisto srce, kedar molimo. Mi katoličani se pa pri vходу v cerkev pokropimo z blagoslovljeno vodo, v znamenje, da hočemo moliti s skesanim in s pokoro opranim t. j. čistim srcem.

S čistim srcem molijo vsi tisti, ki so v posvečujoči milosti božji. Kedor se zaveda smrtnega greha, najbolje stori, da čim preje opere svoje srce v zakramentu sv. pokore. Če mu ni mogoče spovedi opraviti takoj, naj vsaj obudi popolno kesanje s trdnim sklepom greha se tudi spovedati ob prvi priložnosti.

Toda molitve ne kazi le smrtni greh, ampak tudi vsak premišljeno storjen mali greh. Da Bog naših molitev ne usliši rad, tega so največ krivi mali grehi, katerih se držimo trdovratno in se ne potrudimo zmanjšati njih število in velikost.

Brat Egidij je bil neučen, pa od Boga razsvetljen mož; na mnoga duhovna vprašanja je znal jasno in lepo odgovarjati. Neki brat mu reče: „Oče, meni se zdi, naj bi človek imel veliko žalost in bolečino, kedar ne more pobožno moliti.“ Egidij odgovori: „Brat moj, svetujem ti, da lepo počasi stori to svoje; ako bi imel v eni posodi malo dobrega vina in bi bile še drože pod tistim dobrim vinom, je gotovo, da ne bi suval v posodo ali jo tresel, ker bi zmešal vino z drožmi. Zato ti rečem: Dokler ni molitev ločena od slehrne pregrešne in mesene radosti, ne bo našla tolažbe božje. Zato ni čista pred obličjem božjim tista molitev, ki je zmešana z drožmi mesenosti. Zato naj se trudi človek, kar najbolj more, da se loči od vseh drož napačnega poželjenja, da bo njegova molitev pred božjimi očmi čista in da zadobi iz nje pobožnost in tolažbo božjo (Cvetje IV. str. 209).

Da bodo torej tvoje molitve izdatniše, izprašaj vsaki večer svojo vest, obžaluj svoje premišljene prestopke čez dan in skleni popolnoma prostovoljnih se zdržati naslednji dan. Obudi pred daljšo molitvijo na kratko žalost nad svojimi grehi in kmalu boš opazil napredek v svojih molitvah. Na tak način boš polagoma postal gospodar svojih strasti in boš lahko molil s čistim srcem.

Moli z odkritim srcem!

Če hočeš, da bo tvoja molitev odkritosrčna, se moraš tudi sam prizadevati in res želeti, da dosežeš, kar prosiš. Mogoče se boš čudil tem besedam in mislil: ke bi res ne želel, bi tudi ne prosil. Tu je treba poudariti, da človek navadno res želi doseči, kar tiče časne in telesne zadeve, n. pr. zdravje, srečo, premoženje itd. Drugače je pa pri duhovnih rečeh, kedar prosimo, da bi nas Bog varoval skušnjav, ali da bi nas vtrdil v kaki čednosti in nam dal stanovitnost v dobrem. V duhovnih zadevah so naše molitve pogosto neodkritosrčne in sicer vselej, kedar sami silimo v skušnjavo in greh, kedar si sami nič ne prizadenemo za čednost in se za stanovitnost v dobrem premalo trudimo. Življenje nas izdaja, — da v resnici ne želimo tega, za kar molimo, in da nam molitev teče z jezika, ne pa tudi iz srca.

Mlad človek je zašel na polzka pota, vendar ni opustil vsakidanje pobožnosti do Marije. Imel je pa pomenljive sanje: na potovanju je bil in zdelo se mu je, da mora lakote umreti. Tu se mu prikaže prebl. Devica, obdana od svetih angeljev in mu ponudi jesti iz umazane posode, rekoč: „Vzemi in jej!“ Mladenič odvrne: „Ne maram te jedi, ker je skleda umazana.“ Ma-

rija odgovori: „Tako je s tvojimi molitvami. Molitev je dobra, tvoje srce je pa nesnažno. Bog nima nobenega veselja nad tvojo molitvijo.“ Pri tem se mladenič prebudi; celo življenje ni pozabil znamenitih sanj in nadalje je obračal veliko skrb na to, da se je njegovo življenje vedno vjemalo z molitvijo. (Spirago Beisp. Saml. S. 522.)

Glejmo, da bo tudi naše življenje v skladu z našimi molitvami.

Moli vselej iz dobrega namena.

Odkritosrčna molitev ima tudi to lastnost, da je opravljena iz dobrega namena: Glavni namen molitve je in mora biti povečevanje Boga in posvečenje neumrjochih duš. Zelo se pregrešijo zoper resnično molitev, ki molijo iz posebnih namenov, ne torej zaradi Boga, ampak zaradi hvale ljudi. Ker je taka molitev Bogu nad vse zoprna in za nas brez koristi, moramo tudi o ti nekoliko spregovoriti.

a) Farizejska pobožnost — ovira resnične molitve.

Brezbožni kralj Antijoh Epifan, o katerem nam sv. pismo sporoča veliko grozot in napuha, je zbolel na strašno ostudni bolezn. V svoji popolni onemoglosti, ko je vsled smradu vse bežalo pred njim, je začel moliti in delati lepe sklepe, pa le na videz; njegovo srce je bilo zakrknjeno in molil je samo zato, da bi se rešil bolezn in ušel zasluženi kazni. Bog ni maral za njegovo neodkritosrčno molitev; črvi so živega oglodali in snedli. Neusmiljeni trinog je umrl grozne smrti. (II. Mak. 9, 13).

Kaj je farizejska pobožnost? Farizejska pobožnost ali svetohlinstvo je tisti ostudni način pobožnega življenja, v katerem kedo hoče veljati za svetega, pobožnega in čednostnega, pa v resnici ni tak ali vsaj ne v toliki meri, kakor se kaže. (Geistessch. II. 359.) Po pravici imenujemo take navidezno pobožne svetohlince. Ti hočejo le pokriti svoje umazano, večkrat zelo grešno življenje z navidezno pobožnostjo. Podobni so ljudem, ki dihajo smrdljivo sapo: da bi pa to prikriili, se namažejo sè vsakovrstnimi mazili in zvečijo razne dišave, kar pa seveda ne vduši resnice.

Svetohlinci se nastavljajo najraje tam, kjer jih je najbolj videti; saj ravno to želijo. Vpričo drugih veliko molijo, se trkajo na prsa, zavijajo oči, zdihujejo globoko; izdaja jih neodkritosrčen, v tla obrnjen pogled in nekako plazeča ali mačja hoja. Zapisani so navadno v mnoge družbe in bratovščine, smatrajo za hudobijo, če na določen dan ne opravijo svoje navadne spovedi, nič se pa ne zmenijo, če bi zamolčali pri spovedi tudi kak smrtni greh. — Drugače pa živijo večkrat v sovraštvu, opravljajo in obrekujejo, do ubogih nimajo srca, nevošljivost jih pogosto navdaja. Po pravici piše sv. Bernard: „Navidezni svetniki so žalostni marterniki hudiča samega.“ (Spirago: Volkssk. II. 36—37.)

Kar bi jim moralo biti v zveličanje, to jim bo v pogubo. Na to merijo tudi Jezusove besede: „Kedar molite, ne bodite kaker hinavci; ti namreč radi molijo stojé v shodnicah in uličnih vogalih, da se pokažejo ljudem. Resnično,

povem vam, prejeli so svoje plačilo. Kedar pa ti moliš, pojdi v svojo izbo, zapri duri in moli k svojemu Očetu na skrivnem. In tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil" (Mat. 6, 5—6).

Taka pobožnost je na trhljih nogah in ne more biti stanovitna. Posebno žalostno je pri svetohlincih to, da sami sebe ne spoznajo, in da sè svojim svetohlinstvom veliko škodujejo pravi pobožnosti; manj pobožnim se pristudi vsled svetohlincev vsaka še tako pametna pobožnost, ker nočejo veljati za svetohlince.

Ali je svetohlinstvo greh?

Svetohlinstvo je smrtni greh takrat, če kedo hlini izredne darove, katere Bog navadno deli le svetnikom. Taki izredni darovi so: nebeška prikazovanja, božja razodetja, zamaknenja, napovedi prihodnjih reči, čudeži itd. — Drugače hinavščina ni smrtni greh, če gre le za malenkosti in bližnjemu ni v škodo. Toda greh je vsikedar in sicer grd greh, če ne velik, pa majhin. Sv. Avguštin prišteva svetohlinstvo med hudobije: „Prihlinjena pobožnost ni nobena pobožnost, ampak dvojna hudobija, hudobija sama na sebi in hinavščina“ (In ps. 63). Sv. Jeronim uči: „Manjši greh je očitno grešiti, kaker pa skrivaj hudo delati, pri tem se pa svetega delati.“

Vsem je znano, kako zoprni so bili Jezusovemu Srcu farizeji vsled hinavstva. Nad njimi je izrekel večkratno gorje: „Gorje vam, pismaučeni in farizeji, hinavci: ker čistite čašo in skledo od zunaj, znotraj pa sta polna ropa in nezmernosti... Gorje vam..., ker ste podobni pobeljenim grobovom, ki se od zunaj kažejo ljudem čedni, znotraj pa so polni mrtvaških kosti in vsake gnusobe. Tako se tudi vi odzunaj ljudem kažete pravične, znotraj pa ste polni hinavščine in krivice“ (Mat. 23, 25, 27).

Svetohlince sovraži Bog in ljudje, njih ogabno početje bo obsojeno pred sodnjim stolom Sinu človekovega, kaker zagotavlja pobožni Job: „Noben hinavec ne pride pred božje obličje“ (13, 16).

Farizejske pobožnosti, svetohlinstva in hinavščine reši nas, o Gospod!

6. Molitev mora biti verna in zaupljiva.

Pri molitvi je treba vere.

Jezus je od tistih, ki so pri njem iskali pomoči, zahteval pred vsem živo vero. Kjer je našel trdno vero, tam je namah pomagal. Posebno živo vero zahteva Jezus pri prosivni molitvi: „Karkoli v molitvi prosite, verujte, da boste prejeli, in vse se vam bo zgodilo“ (Mr. 11, 24).

Verna molitev doseže svoj vrhunec tedaj, ako molimo v imenu Jezusovem in se pri tem opiramo na njegovo zasluženje. Še večjo moč doseže molitev, ako sè zaslugami Jezusovimi združimo tudi zasluženje njegove svete Matere in svetnikov in se pri molitvi na nje sklicujemo. Taka molitev ne more zgrešiti svojega cilja, kaker zagotavlja Jezus: „Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal“ (Jan. 16, 23). Opiraje se na to Jezusovo obljubo

je zapisal sv. Krizostom: „Knežja ušesa so malokomu odprta, božja ušesa pa vsem, ki le hočejo.“

Bog je vsemogočen, on nam lahko da, česar ga prosimo; Bog je pa tudi neskončno dobrotljiv, zato nam tudi hoče dati. Če s tako živo vero molimo, moremo biti uslišani.

Pri molitvi je treba zaupljivosti.

K zaupljivosti v molitvi nas spodbuja sv. pismo. „Otroci, ozrite se na človeške rodove, in vedite, da še nobeden ni bil osramočen, ki je zaupal v Gospoda“ (Sir. 2, 11). Nezaupljivost v molitvi je Bogu zoprna. Sv. Jakob zahteva pri molitvi prav trdnega zaupanja brez vsakega omahovanja: „Prosi naj pa sè zaupanjem brez vsega pomišljanja, zakaj kedor pomišlja, je enak morskemu valu, ki ga veter goni in semtertja meče. Naj tedaj ne misli tak človek, da bo kaj prejel od Gospoda“ (Jak. I. 6, 7).

Zato je Kristusova volja, naj Boga, kedar ga kaj prosimo, imenujemo očeta in se do njega obračamo s tistim zaupanjem, kaker se obrača zemeljski otrok k svojemu telesnemu očetu. Isto izraža sv. Avguštin z besedami: „O Bog, naš Oče si, več ni treba govoriti, ker nam to ljubeznivo ime veliko upanja daje.“

Sv. Pavel piše: „Stopimo sè zaupanjem k sedežu milosti, da usmiljenje dosežemo, in milost najdemo ob času potrebne pomoči“ (Hebr. 4, 16). „Nikar tedaj ne zgublajte svojega zaupanja, katero ima veliko plačilo“ (Hebr. 10, 35).

Ne bojmo se torej, da bi nam Bog odrekel to, kar nam je obljubil; kar Bog obljubi, to tudi izpolni. „Bog ni kaker človek, da bi lagal; tudi ne ko sin človekov, da bi se spremenil. Rekel je tedaj, in bi ne storil? Govoril je, in bi ne izpolnil?“ (Num. 23, 19).

Sv. Katarino Sijensko so napadale že delj časa nepopisno nadležne skušnjave. Mislila je, da je na robu pogubljenja in da je z Bogom združena le še s tenko nitko, ki se lahko vsaki trenotek utrga. Toda svetnica je molila s ponižnim zaupanjem k Bogu, in je bila ravno ob času najhujših napadov izvoljena nevesta Kristusova. (Silbert Hausb. S. 360.)

Sv. Jederti je Bog razodel, da mu človek, ki zaupljivo moli, dela takorekoč silo in ga primora, dati mu vse, kar prosi. Podobno je učil sv. Janez Klimak: „Zaupljiva molitev dela silo Gospodu Bogu; je pa taka sila, ki mu je ljuba in dopadljiva.“ Sv. Avguštin pravi: „Zakaj neki nas Bog tako nujno opominja, naj ga prosimo milosti? Gotovo zato, ker nam jih hoče dati.“ Bog bi bil razžaljen, če bi pri molitvi ne zaupali v njegovo dobrotljivost in moč.

Stavimo vse svoje zaupanje na Boga in ne dvojimo v svojih molitvah, ali bomo ali ne bomo uslišani. Nezaupnost gojimo le sebi nasproti. Čemu torej obupavaš, duša moja, kaker da bi Bog ne maral uslišati tvoje molitve. On tebe prej sliši ko ti njega. Ali nimaš dovolj dokazov, da te ljubi?

Moli tedaj z velikim zaupanjem, ti otrok sv. Frančiška, a pri molitvi se zanašaj na zasluženje Jezusa Kristusa in tvoje molitve bodo močne, kaker so bile molitve sv. Frančiška.

a) *Nekatere ovire verne in zaupljive molitve.*

Tozadevnih ovir je veliko, tu se hočemo omejiti na nekatere bolj splošne. Pisatelj Mehler jih tako našteva:

1.) Nekateri pravijo, saj mi ni mogoče moliti s polnim zaupanjem, ker moja molitev tolikrat ne doseže svojega namena. Res je, da naša molitev velikokrat ni uslišana, toda kriv ni Bog, pač pa mi. Mi ne dosežemo vselej, kar prosimo, zato ker ali ne molimo prav, ali prosimo za kako stvar, ki nam ni v zveličanje, ali pa, ker nišmo v molitvi stanovitni.

2.) Večkrat molimo tako, da se zdi, da nam z molitvijo ni resno. Če človek, ki je padel v vodo, vpije: Pomagajte, pomagajte! pri tem pa noče prijeti za roko, ki mu hoče pomagati, kedo mu bo verjel, da resnično misli na pomoč. Vse to ima veljavo tudi za molitev. Če se mi sami za tisto, kar prosimo, nič ne potrudimo, je dovolj očitno, da naša molitev ni odkritosrčna. Takih molivcev ni malo; oni sicer kličejo: „Gospod, Gospod!“ zahtevajo zdaj to, zdaj ono, a rok ne zganejo, da bi tudi dosegli. Vsa njih molitev je lažnjiva in ni vredna uslišanja. Bog mora biti užaljen, če vidi, kako neodkritosrčni smo v svojih molitvah.

3.) Mnogi ne molijo sè zaupanjem, ker mislijo, da vsled svojih grehov niso vredni, da bi bili uslišani. Povdariti je treba, da greh še ni popolna ovira dobre molitve. Toliko je resnice na tem, da Bog raje usliši pravičnega, nego grešnika; a docela napak bi bilo, ke bi kedo mislil: grešnik sem, čemu bi zastoj molil? Sv. Tomaž Akv. pravi, „da se v molitvi, ko prosimo milosti, ne naslanjamo na svoje zasluženje, ampak na božje usmiljenje.“ Iz tega sledi, da more in sme tudi grešnik moliti sè zaupanjem.

4.) Mnogi zopet ne molijo zaupljivo, ker sami čutijo, da slabo molijo. Prav v živo jih zadevajo besede sv. pisma: „Prosrite in ne prejmete, ker slabo prosite.“ (Jak. 4, 3.) Koliko jih je, ki tako raztreseno molijo, da nič ne vedo, kako začno in kedaj nehajo. Taki molivci so bolj kazni kaker uslišanja vredni. Sv. Bernard se zgraža nad njimi in njihovo molitvijo rekoč: „Veliko krivico delaš Bogu, če ga prosiš, da bi uslišal tvojo molitev, na katero pa ti sam, ki jo opravljaš, ne poslušáš. Prosiš ga, naj pazi na tebe, ti pa nočeš paziti ne na sebe, ne nanj.“

5.) Mnogi pa tudi molijo sè zaupanjem, pa niso uslišani in ne bodo uslišani, ker bi bila stvar, za katero prosijo, škodljiva njih duši. Tu prosi družinski oče, ki težko preživlja sebe in svoje, za večje blagostanje. — Ko bi ga Bog obogatil, bi Bogu obrnil hrbet on in njegova družina. Kolikim je bilo že bogastvo v večno pogubo! Tam zopet prosi bolnik za zdravje — pa zadobljeno zdravje bi ga odtrgalo od Boga, globoko bi ranil svojo dušo in bi nesrečno umrl. Zato Bog ne usliši mnogih, ker jim noče in ne more škodovati na duši. Včasih se zgodi, če tudi redko, da Bog tudi nespametno molitev usliši. To pa Gospod le zato stori, da kaznuje našo svojeglavnost, da nas pripelje do spoznanja in se vdrugič več ne vstavljamo njegovi sveti volji. Navadno nas pa ne usliši, ker nam noče dati v roko noža, ki bi nas

utegnil smrtno raniti. Jako lepo povdarja to resnico sv. Avguština z besedami: „Bog nas mnogokedaj ne usliši; ne usliši nas pa zato, ker nas ljubi, in ker nam hoče usmiljenje skazati.“ (Mehler: *Predigt.* 74 S. 718—721.)

b) Tudi zaspanost je ovira verne in zaupljive molitve.

Nekateri so tako slabi ali pa tako razvajeni, da pri vsaki daljši molitvi zadremljejo. Ali je taka molitev kaj vredna pred Bogom? — Kje je gospodar, ki se ne bi hudoval nad poslom, če mu pri vsakem delu zaspi? Koliko je vredno tako delo? Delo v pol spanju opravljeno je navadno za nič. Če pa že delo ni prida, koliko manj bo še le vredna molitev, ako se v dremoti vrši. Zato je Jezus tožil nad spečimi apostoli na Oljiski gori: „Ali niste mogli eno uro čuti z menoj?“

Od kod prihaja ta zaspanost pri molitvi? Ker ljudje nič ne mislijo, da je molitev pogovor z Bogom. Kedo bi se drznil dremati in kimati vpricho svojega kralja, kedar je ž njim v pogovoru? Kaj pa Bog, ali mari ni on mnogo več ko zemeljski kralj?

Če gre za časni dobiček, človek ne spi, naj je delo še tako naporno in dolgotrajno. Pri rožnem vencu pa gospodar komaj prime za molek, se že nekaterim zdeha, drugi pa kimajo. Če je kedo na plesu ali ženitnini, prebije lahko celo noč brez spanja, pri molitvi pa takoj postanejo oči dremotne in glava težka.

Svetniki so bili bolj čuječi pri molitvi, ko današnji zaspani kristjani. Kolikokrat so porabili le par nočnih ur za počitek, ves drugi nočni čas je bil posvečen molitvi.

Naša dremota pri molitvi je največ grda razvada in ne toliko utrujenost in onemoglost. Od prespanih molitev ne pričakujmo plačila.

Nekaj pomočkov zoper zaspanost.

1.) Če te zaspanec med molitvijo navadno lomi, kleči prosto in se nikamer ne naslanjaj. To zdravilo čudovito pomaga.

2.) Če si tudi v tem položaju zadremal, zmoli še enkrat kot pokoro vse tisto, kar si prespal, ako to vestno vršiš vsakokrat, bo kmalu tvoje zaspanosti konec.

3.) Ko ti začno oči skupaj lezti, predstavi si Jezusa, opominjajočega svoje speče učence: „Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo!“

4.) Kedar si silno utrujen in je zaspanost skorej nepremagljiva, okrajšaj svoje molitve. Bolje je zmoliti krajšo molitev zbrano in pobožno, kakor še tako dolgo v zaspanosti in popolni raztresenosti. Vender ne hodi brez vsake molitve k počitku, če te zaspanec še tako nadleguje.

Vsa ta sredstva so dobra, posluži se zdaj tega zdaj onega, dokler postaneš tudi pri molitvi gospodar samega sebe.

c) Nekaj pripomočkov za zaupljivost v molitvi.

Zaupljivost v molitvi pospešujejo:

- 1.) Post in miloščina, ki ste dve bojni krili molitve (Sv. Avguštin).
- 2.) Da bomo hitreje uslišani, pomaga v ta namen storjena obljuba, katero pa moramo vestno izpolniti.
- 3.) Če molimo pred podobami svetnikov, ali na njih grobovih in jih kličemo na pomoč, bomo hitreje uslišani. „Bog je sicer povspod, toda ne usliši povsod na enak način naših prošenj“ (Sv. Avguštin).
- 4.) Tudi tista molitev ima prednost, katero jih več skupaj opravlja v istem času. Jezus sam zagotavlja: „Ako se na zemlji dva izmed vas zedinita v katerikoli prošnji, jima bo vse storil moj Oče, ki je v nebesih. Zakaj kjer sta dva, ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi“ (Mat. 18, 19—20). — „Če se kristjani zbero in molijo v velikem številu, so enaki močni vojski, ki šili Všemogočnega, da jih usliši“ (Tertulijan). Kako zaupljiva je bila skupna molitev mlade cerkve, ki je molila za Petra in je bil čudežno rešen. — Zato ima pa tudi tretjeredna molitev, ki je javna cerkvena molitev, večjo moč, kaker druga, ki jo sami opravljate. Jako dobro je, svoje zadeve tudi drugim priporočiti v pobožno molitev n. pr. duhovnikom, da se vas spominjajo pri sv. maši, redovnikom, sobratom in sosestram tretjega reda itd. V redovnih hišah se večkrat, gotovo pa vsako nedeljo, vsaj v naši provinciji, opravlja konventualna sv. maša, ki se v prvi vrsti daruje za žive in mrtve dobrotnike samostana. Ravno tako se v novicijatu in klerikatu naše okrajine ob nedeljah v ta namen moli serafinski rožnivenec, s katerim se rajnim dobrotnikom naklanja popolni odpustek. Za dobrotnike pa molijo vsaki dan tudi po skupnem obedu iu večerji ter pri drugih molitvah. Na take skupno opravljene molitve moramo imeti veliko zaupanje.

Venček cvetlic P. Placidu na grob.

(Konec.)

Ne mislite, da pokojni P. Placid, ki se je izčrpal v delu za večni blager duš, ni imel zmisla za časno gorje bližnjega. Nasprotno! Prav zato, ker je tako ljubil duše, je na stežaj odprl srce tudi trpečim, katerim so skrbi in bridkosti grenile življenje ali jih je morilo telesno trpljenje.

Rad in neredkokrat je obiskoval družine, v katere je zašla otožnost in jim je skrb težila duše. Ni hodil tja brez vspeha. Večkrat so po nekaterih besedah tolažbe in bodrila celi skladi poskušenj in žalosti zdrknili s trpečih src. Je pač znal dušo naravnati proti Srcu, ki je vir vse tolažbe.

Kedar bolečine le ni mogel odtrgati od duše, je popeljal trpeče srce k Gospodu na Oljisko goro. Lepo je izpeljal misel: „Mar nebeški Oče ni ljubil svojega Sina, kateremu kelih ni odvzel? Pa kako ga je ljubil! Imejte zavest, da vas Jezus zdaj, ko trpite, ljubi bolj, kaker sicer. Ob ti-le misli vam bo laglje.“ In je res bilo.

Veliko ljubezen rajnega P. Placida do telesnih trpinov nam odkrivajo njegove besede, še bolj njegova dejanja. Malokateremu mej nami se je zemeljsko gorje tolikokrat in v taki grozoti odkrivalo kaker njemu. Vselej ga je napolnilo z največjo žalostjo. Pogosto so mu iz sočutnega srca privrele besede: „O, koliko ljudje trpel!“ Smilili so se mu lačni otroci, bolniki brez prave in zadostne postrežbe, ubogi upokojenci, stari ljudje, zlasti tisti, ki so pred vojsko živeli v boljših razmerah.

Če le mogoče, je pri obedu in pri večerji shranil za uboge kos kruha. Vedno, tudi med vojsko, se je toplo in odločno zavzemal za ubožne dijake, ki so prišli v samostan prosit hrane. Oprt na božjo besedo in lastno dolgoletno skušnjo nam je govoril: „Čimbolj pomagamo ubogim, če tudi smo sami navezani na miloščino, tembolj bo Oče ubožcev poskrbel za nas.“ Ni se motil.

Močno je želel in se tudi resno trudil, da bi dobili bolehavi in ubožani duhovniki primeren dom v Kamniku, ali v okolici mesta, kjer bi bili sè vsem potrebnim preskrbljeni. Z veliko vnemo je zagovarjal svojo misel, ki se je vsem zdela zelo umestna. In je tudi. Le žal, da se resnično plemeniti nameni niso vresničili.

Večkrat je potrkal na usmiljena srca svojih prijateljev. Nikedar ne zase, ampak vselej le za uboge. In odpirala so se mu skorej vedno prav na široko. Ves vesel je nosil izprošeno podporo bolnikom in ubožcem in raznim zavodom. Čim večja je bila, tem bolj se mu je mudilo, da jo odda. Že njegov smehljajoči obraz je razločno govoril, kako mu je to dobro delo.

Nenavadno visoki zneski so se vsipali iz rok rajnega, vender niso zapustili v njem niti najmanjšega sledu nagnenja do časnih dobrin. V kremenite duše se denar ne zajé. P. Placidova je bila taka! Umevno je, da življenja, ki je izžarevalo samo ljubezen, hladne zemeljske vrednote niso mogle objeti. Težko, da bi se ga bile sploh lotile. Tu imate preprosto podobo ljubeznivega P. Placida! Bolj jasno bi jo vam začrtal samo tisti, ki bi mogli doumeti njegovo ljubezen, ter bi tudi sam tako ljubil, kaker je on.

Druga značilna lastnost resnično lepega P. Placidovega srca je bila njegova nenavadna skromnost. Osemnajst let je bil provincijal. Petkrat je bil generaljni vizitator raznih provincij, ki jih je nadziral in vrejeval v imenu vrhovnega redovnega predstojnika. V bivši Avstriji je bil odlikovan z visokim redom. Ljubljanski vladika ga je ob zlati maši imenoval za svojega konzistorijalnega svetovavca. Človek bi mislil, da je bil rajni na vse to ponosen. Sodite! Hodil je okrog pogosto v ponošeni obleki. Vsaka je bila dobra. Ali je bila snažna, ali so jo krili madeži, ali je bila zakrpana, ali nova, za vse to ni vprašal. Včasih smo ga opozorili, da bi bilo prav, obleko tako ali drugače očistiti. Pa je dvignil naočnike na čelo, z rokavom obdrgnil zaprašeno

mesto, rekoč: „Bo že dobro!“ Zanj je bilo, četudi smo dejali, da ni. Sicer tega ne hvalimo, ampak hočemo samo reči, da mu zunanost ni povzročala prav nobenih skrbi. Še manj mu je pa bila povod ponašanja.

Kako je sodil o redovnih časteh, najbolj pojasni sledeče. Na dan šeste izvolitve za provincijala (19.10.1919) je potožil sobratu, da celo noč ni mogel spati. Na vprašanje, zakaj ne, je odgovoril: „Sinoči sem že slutil, kako bodo izpadle volitve. Misel na ponovno izvolitev za provincijala me je tako zbegala in strašila, da nisem mogel vso noč zatisniti očesa.“ Tako je govoril mož, ki je imel v provincijalnih poslih nenavadno veliko spretnost in ki je Bogu služil bolj z ljubeznijo kakor sè strahom.

Vsi smo poznali P. Placidovo mnenje o svetnih priznanjih. Za zgled naj služi tole. V Avstriji je dobil odlikovanje viteza Franc Jožefovega reda. Toda visokega odlikovanja ni nigdar nosil. Sem ter tja smo ga vprašali, kje ima red. Odgovoril nam je vedno: „Ne vem, kam sem ga založil“. Po njegovi smrti smo njegovo celico vrejevali. Iskali smo tudi imenovani red. Nikjer ga ni bilo. Sodili smo, da ga je porabil za uboge, ali pa za novo cerkev v Šiški. — Pač pa smo izteknili zapečaten in neprerezan ovoj, ki je hranil uradno listino, s katero mu je bilo odlikovanje podeljeno. Torej, diplome viteškega reda ni ne odprl, ne pogledal.

Le Bogu je znano, koliko dela in žrtvovanja je vsebovalo dolgoletno življenje rajnega P. Placida. Obojno je bilo tudi nenavadno blagoslovljeno. Delo je včasih s kakšno besedico omenil. O trudu je dosledno molčal. Vender je bil vesel, ako ga je kečo spomnil na srečno izpeljane načrte. Navadno je takrat takoj pristavil: „Hvala Jezusu, ki je tako dober! Vse je le njegovo delo.“

Lepo je ocenil P. Placidovo skromnost visok cerkven dostojanstvenik z besedami: „P. Placid je bil samo eden; velik po svojih delih, še večji po svoji serafinski ponižnosti, pravi vzor sina sv. Frančiška.“

Še nekaj nam je pokojnega P. Placida tako močno omililo. Bila je njegova otroška pobožnost. Preveč je bil zaposlen, da bi bil mogel po dnevu vse ukazane in zasebne molitve opraviti. Zato je zgodnji jutranji čas posvetil molitvi. Z rednim premišljevanjem in drugimi molitvami se je pripravljaj na sv. mašo. Tako lepo je maševal, da je moral slehri, ki ga je videl, dejati: „Živo veruje v presvete skrivnosti in jih sè vso močjo duhovniškega srca ljubi.“ Silno ga je vleklo pred tabernakelj. Koliker le mogoče pogosto in dolgo se je tam mudil. Sicer je pa svojo ljubezen Gospodu najlepše pokazal z neutrudljivim in nesebičnim delom zanj.

Skorej vedno je z molitvijo rožnega venca hodil na delo za duše; enako se je vračal. Ako ste stopili v njegovo sobo zvečer, ste ga videli z molitveno knjižico v roki ali z rožnim vencem hoditi gori in doli, ali pa sklonjenega nad knjigo, ki mu je služila za premišljevanje.

Veliko je molil. Že njegovo obličje in sploh vse vedenje med molitvijo, nam je jasno govorilo, da je molil tudi lepo, zelo zbrano.

V vsakem oziru je bil rajni P. Placid resnično plemenit značaj. Čim dalje se časovno odmika, toliko bolj se nam njegova prelepa podoba odkriva. Vedno bolj čutimo, koga smo izgubili. Z ne majhno žalostjo se spominjamo

13. marca, ko nam je sobrat, ki mu je stregel, ob štirih zjutraj izrekel težke besede: „Pol ure so že v večnosti!“ Začutili smo trpko bolečino. Kaker da bi se pomišljalo srce, naj li še dalje bije. Drug za drugim smo šli pred mrtvega očeta. Težko bi povedal, kaj smo čutili. Molitve in solze so govorile o naši ljubezni in zapuščenosti.

Že nad tri mesece pokojnega P. Placida bridko pogrešamo. — Povsod pogrešamo. Njegova celica lepo pripravljena čaka naslednika. Ta ali drugi sobrat stopi noter. Vse je tako tiho. Tiho? Mogoče drugim, nam ne! Saj nam toliko spominov glasno govori o očetu, po katerem tukaj še bolj in ponovno zahrepenimo. Toda, očeta le ni in ni — — — Bog nam daj priti v nebesa, da ga bomo tamkaj zopet našli!

P. Regalat.

P. ROMAN TOMINEC, O. F. M.

Tretji red in njegovo delovanje v Monakovem (München).

Zgodovina monakovske skupščine tretjega reda je precej pestra, ni vselej vesela, a vedno častna. Leto ustanovitve se ne da točno ugotoviti, vendar je skorej gotovo, da so uvedli Frančiškani tretji red v Monakovem v 13. stoletju, brez dvojbe pa gotovo pred početkom 14. stoletja. Dokaz za to je dejstvo, da se je že proti koncu 13. stoletja združilo nekoliko tretjerednic, ki so uvedle skupno življenje. Kljub temu, da so poročila o monakovskem tretjem redu silno redka, je vendar dokazano, da je malone edina skupščina, ki ni nikoli prenehala. Med svoje člane je štela ude najodličnejših rodovin, razne grofe, vojvode, kneze in kralje. — Ustanovnik prekrasne monakovske gotske stolice Naše ljube Gospe, vojvoda Sigismund, je bil tudi član monakovske skupščine.

Od osemnajstega stoletja dalje so poročila bolj pogostna; zapisniki predstojništva in tudi tudov so večinoma ohranjeni.

Vihar tako imenovane prosvetljene dobe, ki je veliko število skupščin docela uničil, je monakovska skupščina prestala dokaj srečno. Pač pa je prišla nadnjo težka poskušnja leta 1802. Kjer se danes pred arkadami dvornega gledališča svetlika v soncu mogočen bronast spominik Maksa Jožefa, je tedaj stala ondi frančiškanska cerkev in samostan. Obojno so omenjenega leta podrli. Frančiškani so morali oditi v Ingolstadt ob Donavi¹⁾ in skupščina je ostala brez vodnikov. Toda udala se ni. Predstojništvo skupščine je vložilo priziv na vlado, naj dovoli, da obstoji vsaj tretji red, če že mora prvega zatreti. Sklicevali so se pri tem, da je skupščina pred kratkim žrtvovala brez upora vso svojo zakladnico dragocenih cerkvenih posod in da je tudi za

¹⁾ 4. marca 1802 ob 4. uri zjutraj. Poročilo se glasi dobesedno »odpeljani v Ingolstadt« (»abgeführt«).

vojni davek odštela 38 florenov (zlatih goldinarjev). 7. marca so prošnjo ugodno rešili; skupščini je bila dovoljena cerkev Sv. Duha. Vse stroške je morala skupščina sama poravnati, poleg tega je morala na zahtevo magistrata prispevati letno za „višjo nedeljsko šolo“ in skrbeti za pridigarja in kateheta.

Po petindvajsetih letih je poklical kralj Ludovik I. frančiškane zopet nazaj v Monakovo in jim je dal cerkvico sv. Ane.

Tretjereda skupščina se je seveda takoj preselila iz cerkve Sv. Duha v frančiškansko cerkev sv. Ane. Četudi je bila majhina — je bila vendar le lasten dom.

Nekaj posebnega je bilo stališče vlade vsa ta leta. Ohranjeni vladni dopisi imajo za tretji red najrazličniša imena: „Spokorni red v cerkvi sv. Duha“, „Zveza sv. Frančiška“, „Udruženje patrov frančiškanov Tretjega reda v Monakovem“. ¹⁾ Tretjeredna skupščina je bila namreč pod varstvom vlade in je ko taka vživala pravice državno priznane ustanove — kar je bilo pogosto velikega pomena. Seveda je bilo neprijetno sestavljati vsakoletni račun o izdani miloščini in poročati o tem vladi. Brez njene vednosti ni bil dovoljen noben večji izdatek. To razmerje, edini slučaj na Bavarskem, je trajalo do revolucije 1918. Od tedaj ima skupščina popolno prostost in upravlja samostojno tekoče denarne posle.

V zadnjih letih je sedanji voditelj²⁾ tretji red prenovil. V predstojništvu so zastopani vsi stanovi in sicer sorazmerno sè številom udov posameznih stanov. Celo mesto je razdeljeno na 12 okrožji, vsako okrožje v posamezna podokrožja primerno številu članov, ki tam prebivajo.³⁾ Slehrno okrožje in podokrožje ima svojega predsednika ali tudi predsednico, ki mora vestno skrbeti za izročeni delokrog. Vsak slučaj bolezni, smrti, spremembo stanovanja in razne želje in potrebe mora naznaniti odboru; za vse je poskrbljeno.

Voditelji okrožji se letno trikrat snidejo k posvetovanju, da predložijo potem morebitne potrebne izpremembe p. voditelju. Enkrat na leto pridejo skupaj predstojniki podokrožji v isto svrhu.

Poduk novincev je docela v rokah p. voditelja. Le nadziranje o rednem prihajanju izvajajo starejši za to določeni člani, (oz. članice).

Leta 1922. se je osnoval iz vrst tretjega reda posebni takozvani „Domači misijon.“⁴⁾ Namen, cilj in osnovne poteze naj v naslednjem kratko orišem.

V velikih modernih župnijah duhovščina nikaker ne more zadostiti vsem potrebam. Kako naj ve župnik 20 000 duš obsegajoče župnije za vse slučaje, kjer bi bila telesna ali duhovna pomoč potrebna? Kako naj vse obiše? Kako naj ve, kam hodijo otroci v šolo? Ali obiskujejo otroci božjo službo ali ne. Take in podobne stvari tvorijo delokrog sester „domačega misijona.“ Imajo lastno hišo, kjer žive skupno pod predstojnico po vodilu tretjega reda. Oblečene so enotno, vendar nosijo svetno obleko. Obljube imajo iste ko navadni tretjeredniki.

¹⁾ vse dobesedno prevedeno.

²⁾ Dr. P. Heribert Holzapfel.

³⁾ povprečno 5—6 podokrožji.

⁴⁾ Cf.: W. Wiesen. O. S. C. — Seelsorge u. Seelsorghilfe. Freiburg i. B. Caritas-Verlag 1924.

Te sestre obiskujejo rodbine, kjer se verska vzgoja otrok zanemarlja. Pogosto je le prevelika nevednost starišev kriva, da pošiljajo otroke v brezverske šole. Sestra jih pouči in razloži potrebno. Seveda uspehi in tudi neuspehi ne izostanejo.

Delo teh sester je razdeljeno v dva oddelka. Centralna družba obsega celo mesto. Semkaj spadajo zlasti prijavni posli. Ena sestra prepiše dnevno v policijskem uradu imena novодоšlih rodbin, druga zaiznamuje na magistratu tedensko vse porode v katoliških in mešanih zakonih, oklice onih novoporočencev, katerih eden (on ali ona) je katoliški. Vsa poročila pošiljajo tedensko posameznim župnim uradom. Odkar je cerkveno pokopavanje ločeno od meščanskega (od oktobra 1923) imajo sestre tudi svojo pisarno v pokopavališki centrali, odkoder telefonično vsak slučaj naznanijo prizadetemu župnijskemu uradu. Na ta način se često da preprečiti, da katoličanov ne sežigajo in ne pokopavajo brez blagoslova.

Centrala oskrbuje tudi šolanje novih sester, ki obiskujejo dobro urejen za njih delo potreben poduk.

Bolj važno ko centralna služba je delovanje sester v posameznih župnijah. Katoliški „domači misijon“ namerja v vsaki župniji namestiti vsaj eno sestro, ki dela in ravna docela po župnikovih navodilih. Vso oskrbo seveda dobi v domu sester. Njeno delo je predvsem, da vodi katalog mešanih zakonov.¹⁾ Za te opravi vse obiske, ki so v zvezi z lajiškim apostolatom.

Često je dušnopastirsko delo šele tedaj omogočeno, če so tla po delih usmiljenja in ljubezni pripravljena. V župniji nastavljena sestra ima dohod tudi v družine, kamer duhovnik skorej ne more iti; ta obvesti točno o vseh slučajih bede, pomanjkanja, bolezni, zanemarjenosti ali preteče npravne nevarnosti, župnika, ki ukrene potrebno. Za to so mu na razpolago župnijske strežnice, ki opravljajo v takih družinah brezplačno bolniško postrežbo, v času poroda, nenadne bolezni samskih ljudi, ki nimajo sredstev za bolnico itd. Ta postrežba se vrši brez vsakega prigovarjanja za verska tolažila, le zato, da ljudje, ki so morda docela obupani, vidijo živo, nesebično ljubezen. Trda srca se omečijo in pripravljena so za besedo o ljubezni božji. Prav ta poslednja bolniška strežniška služba je našla nenavaden odmev v vseh krogih. Zlasti še, ker ne delajo nobene razlike med katoličani in drugoverci, med vernimi in nevernimi. Kjer je sila, tja pošlje župnik sestro, da služi in streže in pripravlja pot Gospodu.

„Domači misijon“ vodijo in oskrbujejo po škofovi želji frančiškani bavarške provincije. Podrobna navodila za sestre še niso izdana, ker je stvar še nova in sedanji voditelj še le iz skušnje išče potrebno, da bo mogel sestaviti dovršena koristna in potrebna navodila. (Konec prih.)

¹⁾ V Nemčiji so mešani zakoni veliko bolj pogosti ko v naših krajih, kjer je stavilo protestantov sorazmerno le majhno.

Spoštujte duhovnike!

Nekaj let ali celo desetletji sem napadajo razni protikatoliški časniki in različne osebe, ki so v veri opešale in se potopile v razne strasti, ti grdijo, obrekujejo in napadajo katoliške duhovnike. To je žalosten pojav mej katoliškimi Slovenci!

V tem spisu nočemo zavračati razne krivične trditve, ne zagovarjati greha, ki ga obsoja Bog in vsi pošteni ljudje, posebno če pade vanj višje stoječa oseba, duhovnik. Greh je greh, vreden in potreben vse obsodbe in nihče ga strožje ne obsoja ko sv. Cerkev in Bog sam.

Toda nasprotniki sv. Cerkve ne obsojajo greha, tega celo hvalijo in zagovarjajo v romanih, glediščih, v družbi, na plesiščih in drugod. Obsojajo pa pogosto duhovnike, ki niso padli in nakladajo nanje grehe, katerih nikedar niso storili. Največ grehov naložijo na hrbet poštenih, dobrih, zglednih, delavnih duhovnikov in pravijo: glejte! taki so! Kedo? Koliko? — Ne dajo jasnega odgovora. — Pokojni Aškerc, duhovnik, ni bil zgleden duhovnik, pa ga niso napadali — pokojni kardinal Misija, vedno zgleden duhovnik, svet mož, nadškof in kardinal je pa moral prenašati veliko obrekovanja in neštevilno napadov. Namen tistih, ki dobre duhovnike grdijo, ni odpraviti greh, ampak vzeti ugled dobrim, zglednim gospodom, s tem pa ljudi odvrniti najprej od njih, potem od sv. Cerkve, vere in vpeljati jih v nevero.

V času sv. Frančiška je bilo v resnici mnogo slabih duhovnikov. Ljudje so, kakor po navadi, obsojali cel duhovski stan. Krivoverski Katari in Valdenzi so celo trdili, da so duhovniki, ki so v smrtnem grehu, izgubili duhovsko oblast. Frančišek je v tem času prišel v Lombardijo, Od vseh strani so ljudje skupaj hiteli, da bi ga pozdravili. Neki katar, kriyoverec, se prerije mej množico do Frančiška, kaže s prstom na župnika tistega kraja in pravi: „Povej nam vender, ti dobri mož, kako si more ta dušni pastir lastiti vero in spoštovanje, ker z neko žensko grešno živi?“ Frančišek stopi k duhovniku, poklekne predenj v blato, mu poljubi roko in pravi: „Ne vem, če so te roke v resnici omadeževane, pa če bi tudi bile, vender zakramenti, katere nam delijo, niso zgubili moči in sadov. Te roke so se mojega Gospoda dotikale. Iz spoštovanja do Gospoda častim njegovega zastopnika; če je sam za se slab, za mene je dober.“

Kaker je Frančišek pri tej priliki pokazal spoštovanje do duhovne osebe, tako je ravnal celo življenje in je zahteval tudi od vseh svojih, naj duhovnike spoštujejo. Ko so bratje proti koncu njegovega življenja prosili, naj jim da kake nauke v spomin, jim je to troje naročil: naj se medsebojno ljubijo, naj visoko cenijo sveto uboštvo, naj svoje predstojnike in duhovnike sv. Cerkve spoštujejo (Speculum perf. 87). Zato je dal napisati v svojo oporoko: „Gospod mi je dal toliko vero do mašnikov, ki živijo po predpisih svete rimske Cerkve, zaradi njihovega posvečenja, da se hočem, če bi me tudi preganjali, k njim zatekati. In če bi imel toliko modrost kaker Salomon in bi zadel na uboge

mašnike, ki živijo mej svetom po župnijah, nočem pridigati proti njihovi volji. Hočem se jih bati, jih ljubiti in častiti ko svoje gospode. Nočem v njih gledati greha, ker vidim v njih Sina božjega in ker so moji gospodje. To pa delam zato, ker telesno ne vidim na tem svetu od najvišjega Sina božjega kaker njegovo presveto Telo in njegovo presveto Kri, katero oni sami posvečujejo in samo oni drugim dele . . . In vse bogoslovce in tiste, ki nam oznanjujejo presveto božjo besedo, moramo častiti in spoštovati ko take, ki nam podeljujejo duha in življenje.“

Frančiškovo spoštovanje do duhovnikov je torej dobro utemeljeno in ne prihaja iz boječnosti ali hinavščine ali zemeljske koristi, ampak iz trdne vere v Jezusovo pričujočnost v presv. R. T. Duhovnike moramo torej spoštovati zavoljo njihove službe, zavoljo visoke, božje oblasti, s katero posvečujejo kruh in vino v presv. Rešnje Telo in Kri. Častiti jih moramo tudi iz hvaležnosti, ker nam delijo nebeški kruh, ker nam v božjem imenu delijo odvezo od naših grehov, ker nam lomijo kruh božje besede. Toliko spoštovanje do duhovnikov je Frančišek imel, da je večkrat rekel: „Če bi srečal v istem času svetnika, ki bi prišel iz nebes in ubogega duhovnika, bi najprej pozdravil duhovnika in mu poljubil roke, potem bi še le počastil svetnika.“

Frančišek je terjal od svojih bratov tudi otroško zaupanje in pokorščino do duhovnikov. Toliko zaupanje je imel do njih, da se je povsod kamer je prišel, najprej pri njih oglasil in se pri njih zadrževal in se vedno le k njim zatekal. Ko ga je oče tožil pri svetni gosposki, ni hotel iti na odgovor, ko ga pozove asiški škof, pride brez ugovora in se rad ukloni njegovi razsodbi. K duhovnikom se je zatekal samo iz spoštovanja do njih; nikjer ni iskal lastne koristi, saj se je večkrat pripetilo, da se je tudi pri njihovi mizi zadovoljil le z izprošenimi koščki kruha; če so mu hoteli streči ali skazovati časti, se je zahvalil in odšel. Obnašal se je do duhovnikov ko sin do očeta. Nekedaj je šel v Imoli škofa prosit, naj dovoli njemu in njegovim bratom pridigati. Škof odgovori: „Svojemu ljudstvu že jaz sam pridigam; le pusti stvar pri miru.“ Frančišek se ponižno prikloni, odide, pa se v teku ene ure zopet vrne. „Kaj pa zopet hočeš?“ ga vpraša škof. Frančišek odgovori: „Gospod! Če oče sina pri enih vratih zapodi, pride pri drugih notri.“ Škof pravi na to: „Dovolim ti in tvojim bratom, da smete od sedaj nadalje pridigati v moji škofiji; vaša sveta ponižnost to zasluži.“

Nekateri so Frančišku svetovali, naj prosí pri rimskem sedežu za dovoljenje, da smejo njegovi bratje povsod pridigati. Svetnik pa pravi: „To bi ne bila volja božja. Bog hoče, da najprej spreobrnem cerkvene kneze s ponižnostjo in spoštovanjem. Če bodo ti videli, da sveto živimo in da jih spoštujemo in se ponižno obnašamo, bodo prosili, naj pridigamo in bodo sami ljudi k pridigam vabili in želeli, naj jih na pravo pot pripeljemo. To bo več vredno, ko vse pravice, ki bi vas le prevzetne napravile. Vedite, bratje, da je spreobračanje duš Bogu zelo ljubo; bolje pa je to doseči v miru, kaker pa v prepiru z duhovščino. Zato pa bodite duhovščini podložni, da ne bote vi krivi nevoščljivosti. Če ste otroci miru, bote za Boga pridobili duhovščino

in ljudi in to bo Gospodu bolj ljubo, kaker če bi pridobili zanj le ljudi, duhovščino bi pa žalili.“

Ta Frančiškova zaupljivost do duhovnikov in njegova ponižna podložnost pa ni bila slabost značaja ali bojazljivost, ampak le sad njegove ljubezni do Gospoda v presv. R. T. Kedar je bilo treba spoznano voljo božjo izpolniti, je svetnik vselej odločno zastopal svoja načela tudi pred škofi in papežem. Hinavščine, prilizovanja, klečeplastva Frančišek ni poznal. Naturno in prijazno, ponižno in ljubeznivo je bilo njegovo vedenje do zadnjega gobavca in najvišjega kneza, ker je v vseh videl sobrate odrešene z Jezusovo krvjo.

Frančišek je dobro poznal življenje duhovščine, vedel je, da nekateri ne živijo po predpisih sv. Cerkve, pa jih zato ni sodil, ampak je raznašanje njihovih napak in grehov odločno obsojal. V svojih „opominih“ piše: „Čeravno so tudi duhovniki grešniki, vendar ne smem nikogar soditi, ker je Gospod sodbo sebi pridržal. Zakaj, kaker je njihova služba bolj vzvišena, kaker vse druge službe, tako je tudi greh storjen proti njim večji, kaker vsi drugi grehi storjeni proti vsem drugim ljudem.“

Ker je Frančišek vedel in videl, da tudi duhovnik lahko pade v greh, zato je pa te tudi po potrebi opominjal k čednostnemu življenju, posebno pa še k gorečemu češčenju in velikemu spoštovanju do presv. R. T. Sam je vzel metlo in je pometal cerkve, kjer je našel nesnago. Pisal je pismo na vse duhovnike, kjer jim daje potrebne opomine. V pismu na generalni kapitel piše s pravo Frančiškovo ljubeznijo in ponižnostjo: „Prosim vas, moji bratje, poljubovaje vam noge in sè vso ljubeznijo, katere sem zmožen, da vsi skazujete vso mogočo čast in spoštovanje presv. Telesu in Krvi Gospoda našega Jezusa Kristusa. V Gospodu prosim vse svoje brate, ki so mašniki in ki bodo ali želijo biti, naj opravljajo sv. mašo . . . iz svetega in čistega namena, ne za zemeljske stvari, ne iz strahu pred človekom ali iz ljubezni do njega — kaker da bi hoteli ljudem dopasti . . . Poslušajte, moji bratje: če častimo preblaženo Devico Marijo, kar je prav, ker je nosila Jezusa v svojem naročju, — če je blaženi Janez Krstnik trepetal in se ni drznil dotekniti se glave Boga - človeka — če spoštujemo grob, v katerem je nekaj časa ležal, koliko bolj svet, pravičen in vreden mora biti tisti, ki se z rokami dotika, z ustmi in srcem sprejema in drugim v vživanje daje njega, ki več ne umrje. ki bo večno živel, ki je poveličan in katerega angelji gledati želijo. Glejte svoje dostojanstvo, bratje, ki ste mašniki — in bodite sveti, ker je on svet. In kaker je Gospod Bog zavoljo te skrivnosti vas nad vse druge počastil, tako morate vi njega bolj ko vsi drugi ljubiti, častiti in spoštovati. Velika nesreča je in obžalovanja vredna slabost, imeti ga tako blizu pri sebi, pa se še zmeniti za kaj družega na svetu . . .“

Če posnamemo na kratko Frančiškovo mišljenje o duhovnikih, moramo reči: 1) Frančišek ima duhovnike in bogoslovce za svoje gospode. Skazuje jim ne le časti in spoštovanja, ampak jim je tudi podložen.

- 2) Pri tem odločuje duhovniška služba, ne osebna vrednost duhovnika,
- 3) Posebnost službe je vzrok, da se popolnoma podvrže.

4) Ta posebnost službe obstoji v mašniškem posvečenju, ki daje oblast posvečevati Telo in Kri Gospodovo in oznanjevati božjo besedo.

5) Podložen hoče biti onim, ki živijo po predpisih sv. Cerkve in ne zahtevajo kaj tacega, kar je proti redu.*)

Ako hočemo biti pravi Frančiškovi otroci, posnemajmo Frančiška. Spoštujmo mašnike sv. kat. Cerkve, ne poslušajmo tistih, ki napadajo duhovnike, ki jih opravljajo ali obrekujejo. Bog je, ki bo sodil nje in nas. Ne berite časnikov, ki duhovnike grdiijo in smešijo sv. vero. To vam naroča sv. Frančišek, to pričakuje od vas sv. Cerkev.

P. OTON KOCJAN, Ord. Cap., Škofja Loka.

Serafska mašna družba,

ustanovljena v podporo kapucinskih misijonov pod varstvom Sv. Fidéla, bl. Agatangela in Kasijana, mučencev istega reda.

vajseto stoletje naj bi bilo po namenu sv. Očeta papeža Pija XI. stoletje gorečega in neumornega misijonskega dela. Glasneje kot kedaj se razlega po vsi zemlji klic Gospodov: „Pojdite in učite vse narode in krščujte jih!“ Priznati moramo, da se tudi v tem oziru mnogo stori in dela. V najbolj oddaljene dele sveta so že prišli goreči misijonarji iskaje neumrjoče duše za božje kraljestvo.

Pred vsemi so redovniki tisti, ki z veseljem in požrtvovalnostjo posvečujejo svoje življenje vzvišenemu misijonskemu delu, med njimi ni zadnja najmlajša družina sv. očeta Frančiška: kapucinski red. Zvest svojemu apostolskemu poklicu ta red že takoj od svojega početka z veliko vnemo deluje po svojih misijonarjih — kapucinih med neverniki in krivoverci. Iz njegove srede je izešel prvi marternik iz zboru za razširjanje sv. vere sv. Fidélj Sigmarinški.

Ker bi utegnilo marisikomu biti neznano, kako vspešno deluje kapucinski red med neverniki in krivoverci, zato omenimo tu nekaj najbolj važnih stvari o misijonih kapucinskega reda.

Leta 1886. je imel kapucinski red 23 večjih misijonskih okrožji s 454 misijonarji - kapucini, a l. 1908. je število misijonarjev - kapucinov že naraslo na 914, katerim je pomagalo pri poučevanju nevernikov 264 bratov lajikov in 1304 redovnice. Sedaj pa ima kapucinski red v svoji oskrbi 46 misijonskih okrožji ali distriktov in sicer v vseh petih delih sveta ter 422 večjih

*) Prim. Tilemann: Studien zur Individualität des Fr. v. As. str. 162—163 Leipzig-Berlin 1914.

misijonskih postaj, kjer deluje 1200 misijonarjev - kapucinov, pridruženih jim je še 450 drugih redovnikov in 250 duhovnikov domačinov s 1500 redovnicami, ki oskrbujejo pouk mladine po misijonskih šolah, bolnike po bolnišnicah in sirote po sirotišnicah. V vseh teh misijonskih postajah sprejme vsako leto 50—60.000 nevernikov zakrament sv. krsta, vkljub temu pa živi po teh krajih nad 150 milijonov nevernikov. Misijonskih šol oskrbuje kapucinski red 650, kjer se poučuje nad 35.000 otrok in v 90 sirotišnicah prehranjuje nad 6000 sirot.

Kapucinski red ima torej jako obširno misijonsko polje. Potrebna pa mu je v to podpora vernega ljudstva, ker sam vsled svojega uboštva ne more biti kos ti svoji vzvišeni nalogi. Pred vsem mu je potrebna duhovna pomoč molitve, potem pa tudi izdatna denarna podpora.

Da bi najbolj potrebne kapucinske misijone mogli izdatneje podpirati, je bila l. 1899. v Lucernu v Švici ustanovljena posebna mašna družba, s pomočjo katere zbira red prispevke za pomoč kapucinskim misijonom. Bog sam je to podjetje blagoslovil, da se je ta mašna družba nenavadno hitro razširila skorej po vsi Evropi v največji blager teh misijonov. Verniki so namreč po ti mašni družbi sè svojimi denarnimi prispevki pripomogli, da so kapucinski misijonarji mogli sezidati po svojih misijonskih postajah potrebne cerkve, šole, bolnišnice in sirotišnice, odkupovati otroke ter jih potem vzgajati krščansko, ali pa spreobrnjenim preskrbovati dela in hrane.

To „Serafsko mašno družbo“ je potrdil najpoprej vrhovni redovni predstojnik, preč. general kapucinskega reda, priporočili in potrdili so jo mnogi škofje in nadškofje (goriški nadškof dr. Fr. Borg, Sedej že l. 1909). A tudi najvišja cerkvena oblast jo je odobrila. Papež Pij X. jo je imenoval preimenitno in sveto delo ter jo vsem vernikom prav toplo priporočil. Benedikt XV. pa so se v pismu na preč. kapucinskega generala l. 1916. tako-le izrazili: „Bogú prevzvišenemu in predobrotljivemu bodi zahvala, ki je to sveto delo napolnil sè svojim blagoslovom. Vsem vernikom pa, ki to sveto delo podpirajo, izrekamo svojo posebno pohvalo in podeljujemo vsem in vsakemu izmed njih še posebni svoj apostolski blagoslov.“

Duhovne dobrote »Serafske mašne družbe.«

Vsi, ki pristopijo k ti mašni družbi, postanejo dobrotniki misijonov kapucinskega reda in so deležni 4000 svetih maš, ki se vsako leto opravljajo v celem kapucinskem redu in sicer izključno za-nje; poleg tega še 500 konventualnih maš, katere se vsaki dan opravljajo v kapucinskem redu za dobrotnike sploh. Deležni postanejo dalje tudi vseh molitev in dobrih del vsega kapucinskega reda in njegovih misijonov.

To velja za žive vernike in samo ti so po cerkvenih določilih pravi udje te mašne družbe. Za rajne pa je določeno, da se jih ne sme sprejemati ko ude te družbe, pač pa je dovoljeno nakloniti jim delež duhovnih zakladov, ako se v ta namen enkrat za vselej za nje vplača 10 dinarjev v podporo kapucinskih misijonov.

Udje te mašne družbe pa so deležni tudi še posebnega apostolskega blagoslova sv. Očeta in popolnih odpustkov: 1.) na praznik sv. Treh kraljev (glavni misijonški praznik); 2.) povišanja svetega križa (14. sept.); 3.) sedem žalosti Matere božje (na cvetni petek); 4.) na god sv. Fidela Sigmarinškega, (24. aprila) in 5.) ob smrti uri.

Odpustek 300 dni pa dobé udje vsakokrat, kedarkoli kaj store za pospeševanje in razširjanje Serafske mašne družbe in kapucinskih misijonov.

(Konec prih.)

Zidanje nove cerkve sv. Frančiška

vspešno napreduje. Postavljeni so že vsi mogočni in krepki temelji iz betona, podstavki zidovja in stebrov ravno tako iz betona. Porabili so za to deset vagonov cementa in ogromno množino peska, ki ga kopljejo na zemljišču poleg stavbe. Opeke bo šlo nad milijon; dosedaj so jo zvozili večinoma brezplačno domačini in okoličani že nad sto trideset tisoč. Ko bote te vrste brali, bo zidovje iz opeke že nad pet metrov visoko. Naš g. inženir je povsod zraven, povsod gleda, da je materijal (opeka, apno, cement) dober, delo pošteno izvršeno in da ni nikjer preobilnih in nepotrebnih stroškov. Z delavci mi nimamo nič opraviti. Te najema, sprejema, odpušča in plačuje gospodar podjetja, kateremu smo delo oddali. Upamo, da bo cerkev trdno zidana in ko bo dovršena v celoti, da bo krasno, umetniško delo, njim, ki jo zidajo in za njo prispevajo, v veselje, Sloveniji v ponos, Bogu in sv. Frančišku pa v čast.

Tudi darovi za zidanje se stekajo. Največ so dosedaj prispevali in nabrali naši tretjeredniki po celi Sloveniji in celo v Ameriki. Neka kuharica iz ljubljanske skupščine, ki služi na Dunaju, nam je poslala prvih deset šilingov (nov avstr. denar) z opazko: Prvi šiling, ki sem ga zaslužila, naj bo za cerkev sv. Frančiška. — Mariborskemu p. voditelju je prinesla na vizitaciji skupščine L. mala deklica, ki je ravnokar iz šole izstopila, dva dinarja za cerkev sv. Frančiška. „Kje si jih pa dobila?“ jo vpraša. „Včeraj sem jih zaslužila, ker sem okapala“, odgovori dete. „Mama so rekli, naj jih le dam za cerkev.“ — Delavka tob. tovarne si pritrga vsaki mesec deset dinarjev in jih prinese za novo cerkev. — Neka druga tretjerednica se je odrekla romanja v Rim in je dala vse potne stroške za Frančiškovo cerkev. — Tako kapljajo skupaj prispevki; največ so dosedaj darovale žuljave roke — darovi uboge vdove za asiškega ubožca. Želimo pa in prosimo, da bi se tem pridružilo mnogo bogatih ž njihovemu premoženju primernimi zneski, saj potrebujemo, da bomo cerkev pod streho spravili in ometali, do dva milijona dinarjev. Na altarje, pridižnico, klopi, orglje in drugo za cerkev potrebno si sedaj niti misliti ne drznemo. — Bog plačaj vsem blagim dobrotnikom z večnimi darovi!

P. ADOLF ČADEŽ.

Spomini iz misijonskega življenja.

(Dalje)

a čas, ko je bil p. Engelbert v Carigradu, sem imel vsaki popoldan vernega in učenega spremljevalca po mestu in okolici. Jaz sem ga opozarjal na spominike in napise, on pa, učena glava, mi je z največjo lahkoto bral in razlagal okrajšane in večkrat pohabljenе napise grške, latinske, arabske in druge; toda v meni je imel slabega učenca, ki za take stvari nima ne veselja, ne zmožnosti.

Nekoč sva prišla na največji trg v Štambulú, ki je v bližini zofijske mošeje, in se imenuje „hipodrom,“ t. j. prostor, kjer so se vršile v časih vzhodnorimskih cesarjev konjske dirke.

Tu je več zelo starih spominikov, vmes tudi velik obelisk, štirivoglat steber iz enega samega kosa; podoben je obelisku, ki stoji v Ljubljani na Mestnem trgu, le da je carigrajski vsaj trikrat tako visok kakor ljubljanski. Carigrajskega so že v zelo starih časih pripeljali iz Egipta; ves je popisan s hijeroglifi t. j. sè staroegipčansko pisavo, ki je sestavljena iz samih malih barvanih podob.

Hotel sem se malo pošaliti; zato pravim učenemu nemškemu doktorju, toda ne iz hudobije, ampak iz prijaznosti: Gospod doktor, tukaj je zopet nekaj za Vas. Če ste res doktor orientalskih jezikov, preberite in razložite mi te hierogliffe, ki so gotovo že pettisoč let stari! Prepričan sem bil, da bi bilo treba besednjaka, študiranja in priprave vsaj par ur, da bi tudi učen človek mogel te čudne male podobice prebrati in razložiti, toda glejte! Doktor je bral hierogliffe, kakor jaz latinsko in jih razkladal kakor da bi se bil že poprej doma pripravil. Meni njegova naglica ni bila všeč. Laglje bi mu bil verjel, ko bi bil to čudno pisavo bolj počasi bral in če bi jo bil bolj polagoma razložil. On pa je ravno nasprotno mislil, da bom jaz njegovo učenost veliko bolj občudoval, če bo to težko stvar bolj hitro prebral in brez obotavljanja prevedel. Da mu jaz njegovega prevoda ne bom popravljaj, to je dobro vedel. Oho, g. doktor, sem ga vstavil, le počasi! Naglica ni nikjer dobra! Veste, jaz malo dvojim, če te čudne podobice vse to pravijo, kar ste Vi tako hitro prebrali. Učeni g. doktor je postal erdeč; ne vem pa, ali od jeze, da mu nisem na mah vsega verjel, ali pa da se je bil res nekoliko v svoji učenosti vrezal. Ker ga pa nisem hotel žaliti, sem dostavil: Prav res, g. doktor, drugič bolj počasi, ker jaz za take hudó učene stvari res nisem in imam vedno skušnjave, da bi rajši verjel staremu g. baronu Testu, kakor pa mlademu doktorju orientalskih jezikov.

Ne daleč od hipodroma je veliki bazar. Mesta na vzhodu imajo vsako svoj bazar. Pri nas so prodajalnice in velike trgovine raztresene po celem mestu, v vzhodnih krajih pa je navadno vse na enem kraju mesta, tukaj je veliki sejm leto in dan; to je bazar. Da sejmišče po leti ni preveč vroče in da po

zimi slabo vreme ne moti kupčije, so v bazarju vsi prostori pokriti; v Carigradu so vse ulice oblokane, tu pa tam je v obloku kako okno, toda ne veliko, tako da na mnogih mestih v bazarju tudi pri belem dnevu luči gorijo. Bazar pa ni samo sejm in razstava blaga, temuč je tudi delavnica, sprehaljišče in kavarna. Ob sončnem zahodu zapro bazar, le varihci ostanejo čez noč v njem.

V bazarju je blago večinoma ločeno. V eni ulici prodajajo sukno in volnene izdelke, v drugi ponujajo platno in platneno obleko, v tretjem pregrinjala in tepihe, v četrtem kuhinjsko posodo, lonce, sklede, žlice, v peti pohištvo, mize, stole, omare, postelje, v šesti poljsko orodje in v nadaljnjih imajo razloženo srebrnino, zlatnino, zapestnice, uhane, prstane, ure in vsakovrstno lepoticje. Na gotovem mestu v bazarju je naprodaj žito, moka, krompir, sadje in zelenjava. Za krojače, črevljarje in druge rokodelce so zopet posebne ulice. Pomislimo torej, ko bi v Ljubljani spravili vso trgovino in vse rokodelce na en sam kraj, kako dolga bi bila ta cesta, — ne boste se torej čudili, če povem, da ima milijonsko mesto Carigrad svoje sejmišče. Svoj bazar, ki je dolg na kilometre, kjer se križajo ceste na levo in na desno in izgledajo kaker veliki podzemeljski rovi izpeljani na vse strani. Če se novinec v takem na pol podzemeljskem prostoru dvakrat nepremišljeno obrne, pa prav gotovo ne bo vedel, od katere strani je prišel, zlasti še, ker se ljudje prerivajo po ulicah, kaker pri nas na sejmih.

V carigrajskem bazarju sem bil gotovo vsaki mesec; bil mi je eden izmed najprijetnijih sprehodov. V bazar sem hodil navadno sam; ko pa je bil p. Engelbert v Carigradu, sva šla skupaj. Bila sva v živem pogovoru; on se je zanesel na me, da jaz bazar dobro poznam, jaz pa nisem velikopazil, kod hodiva, na koncu pa opaziva, da sva se bila popolnoma zgubila. Hodiva iz ulice v ulico, povsod se nama zdi, da sva že bila, nikjer pa nisva vedela, od kod da sva prišla in kam prideva. Že sva mislila najeti vodnika, da bi nama bil ven pokazal, kar prideva na eno glavnih cest, katero sem poznal. Kedor je novinec v bazarju, naj gre samo po glavni ulici in bo dovolj videl; če pa bo krenil le v eno postransko cesto, ne bo več vedel nazaj, ker se ulice na vse strani križajo in so brez imena in brez reda, brez konca in kraja in ker se ne vidi nikamer, ker je pokrito vse in ne preveč svetlo.

Ker je p. Engelbert ostal v Carigradu okrog dva meseca, sva obredla tudi vso okolico; šla sva pogledat tudi mestno obzidje.

Carigrad je bil od nekedaj zelo utrjeno mesto. Štambul ima na strani proti suhi zemlji še dandanes veliko in zelo dobro ohranjeno obzidje iz starih časov. Na zunanji strani obzidja je globok jarek, da je bilo po njem obzidje sovražniku še bolj nedostopno. Tako obzidje dandanes za vojsko nima nobenega pomena več. Zraven jarka je široka cesta, ki je z mestnim obzidjem vred zelo zanemarjena; jarek ob zidu, na pol zasut, je pa skrbno obdelan. V njem raste salata, vohrat, sočivje, čebula, krompir in vsakovrstna zelenjava.

Ne vem, kako sem bil zvedel, da so ljudje, ki v mestu zelenjavo prodajajo, Bolgari. Ko sva s p. Engelbertom ogledovala mestno obzidje, sva vi-

dela moške, ki so v jarku zalivali zelenjavo; nagovoril sem na slepo srečo enega izmed njih hrvaško. Hrvat in Bolgar se za silo pogovorita kaker Slovenec in Hrvat. Ne morete si misliti, kako se je mož zavzel, ko je slišal, da ga popolnoma tuj človek nagovori v njemu razumljivi domači besedi. Kako to, da govoriš po naše, je rekel mož in me je gledal začuden. Rus menda nisi? Od kod si? V par besedah sem mu stvar pojasnil, jaz pa sem od njega zvedel, da so vsi ljudje okrog Carigrada, ki zemljo obdelujejo, Bolgari. Nosijo se, kaker Turki, v mestu govore turško, doma pa le bolgarsko, po veri so večinoma mohamedani. Ta mož mi je rekel: Pravi Turki so posestniki, uradniki in vojaki, Grki so trgovci, Armenci so bankirji, mi Bolgari smo pa poljedelci, koliker nam varnost in pa turška oblast pusti. Če je ta mož popolnoma prav imel, ne vem, toda zdi se mi, da se veliko ni motil.

Pozneje sem v samostanu večkrat nagovarjal moške, ki so zelenjavo ponujali in brez izjeme sem vsakikrat imel pred seboj Bolgare iz carigradske okolice.

Na najvišjem grebenu polotoka, na katerem leži staro mesto, nekako na sredi carigradskega obzidja so adrijanopeljska mestna vrata. Adrijanopelj je bil okrog sto let poglavitno mesto turškega cesarstva, tako dolgo namreč, dokler so Turki zavzeli Carigrad. Pri teh adrijanopeljskih vratih so Turki vdrli v mesto leta 1453. na binkoštni ponedeljek, do takrat je bil Carigrad poglavitno mesto grškega, kasneje je pa turškega cesarstva. Grki so trdovratno grešili zoper Sv. Duha, ker niso hoteli in še dandenes nočejo verovati, da Sv. Duh izhaja od Boga Očeta in od Boga Sina, temuč svojeglavno trdijo, da izhaja samo od Boga Očeta in ne tudi od Boga Sina, četudi sv. pismo in Kristus to razločno povesta. Zato je Bog dal Grke, te trdovratne grešnike zoper Sv. Duha, ravno o binkoštih, na praznik Sv. Duha, nevernim Turkom v roke, ki jih pokorijo še dandenes in so jih pred par leti zopet grozovito v vojski potolkli in zdaj one Grke, ki so v Turčiji, iz dežele, zlasti še iz Carigrada podijo.

Od adrijanopeljskih vrat pelje velika lepa cesta skozi sredo Štambula proti zofijski mošeji in proti stari cesarski palači, ki stoji zraven te negdanje cerkve ravno na koncu polotoka.

V bližini adrijanopeljskih vrat je prav lepa in dobro ohranjena mošeja, ki je bila za časa grškega cesarstva krščanska cerkev. Neki Nemec je dobil dovoljenje, da jo je očistil in prenovil, in zopet se kaže kaker pred petsto leti, predno so prišli Turki v mesto.

Cerkev ima pred vhomom veliko lopo in na desni posebno kapelo. Cerkev in kapela imate visoke kupole. Vsa notranjščina cerkve in lope ima krasne podobe iz mozajika. V kupoli kapelice je v podobljenih dvanajst malih in štirje veliki preroki, v kupoli cerkve pa dvanajst apostolov in štirje evangelisti. V lopi in po stenah cerkve pa so slike iz življenja Jezusa in Marije.

Tudi to cerkev sva šla pogledat s p. Engelbertom. Ko sva podobe opazovala in govorila nemško, je pristopil k nama varih mošeje, starikav Turk in je naju pozdravil nemško. Mojemu Nemcu so se posvetile oči;

misllil je, da se bo razgovarjal s Turkom v domačem jeziku, pa je le prehitro spoznal, da je bil mož že vse povedal, kar je nemščine znal. Par besedi si je bil zapomnil od nemških delavcev, ki so nekaj mesecev snažili mošejo in popravljali podobe. Mož je znal približno toliko nemščine, kolikor jaz turščine. Smejati sem se moral, ko je p. Engelbertu na vse, kar mu je pravil ali kar ga je vprašal, na vse enako odgovarjal. S temi odgovori pa je bilo njegove nemščine konec.

V mojem času so Nemci v Carigradu vživali velik ugled. Stari lisjak Abdul Hamid jih je povsod podpiral, ker jih je rabil za protiutež zoper Angleže in Francoze. Zato so pa tudi preprosti Turki prav radi videli Nemce, ker kakeršen je gospodar, taki so tudi njegovi hlapci.

Pripetilo pa se je, da se je nama s p. Engelbertom silno slabo godilo.

V Carigradu je po leti navadno neprenehoma lepo vreme. Lehko bi že v teh krajih razločevali samo dva letna časa, suhega in mokrega, kaker je to splošno v navadi v še bolj južnih deželah. Po zimi veter neprenehoma vleče od Črnega morja in prinaša dež in sneg, nebo je večinoma oblačno, toplomer kaže večinom 0. Za tujce sè severa, ki so po zimi vajeni na zakurjena stanovanja, je zelo hudo, dokler se ne navadijo na podnebje. Domačini gredo namreč po zimi vsaki dan proti večeru na sprehod, da se ogrejejo, nato pa gredo večerjat in spat. Tako sem sčasoma delal tudi jaz in carigradske zime nisem preveč čutil; dokler pa tega nisem delal, sem veliko trpel, ker je bilo v celici le par stopinj toplote. V Carigradu sneg navadno ne obleži, pač pa je pet mesecev deževnih, mokrih in mrzlih. Če pa sonce posije, je takoj toplo, ker Carigrad leži bolj južno kaker Rim. V začetku maja pa veter potegne od nasprotne strani t. j. od vroče Afrike, nebo se zbistri in do konca novembra ni videti več najmanjšega oblaka. Ljudje hitro posejejo, žito kar naenkrat dozori, nato pa se vse posuši kaker pri nas v hudi suši in ni videti drugega, ko trnje in osat. Trava ostane zelena samo tam, kjer zemljo umetno namakajo. V poletnem času pa ni nikedar dežja.

Bilo je binkoštni ponedeljek popoldne, vreme je bilo krasno in vroče. Takoj po obedu sva s p. Engelbertom najela čoln, da bi se peljala po celem Zlatem rogu. Za ta izlet se potrebuje celi popoldan. Čez kake dve uri nato, ko smo odrinili s čolnom, se je nebo kar na mah stemnilo, začelo je grmeti in treskati, da je bilo groza. V strašnem viharju se je vsula toča nekatera tako debela kaker oreh. Čolnar, močan Turek, je napenjal vse moči v veslanju in bežali smo pod stari galaški most, ki je bil v bližini. Turka ni bilo treba priganjati k naglici, priganjala ga je toča, ki je klestila po njem še bolj občutljivo, kaker pa po nama. Midva sva potegnila kapuce čez glavo, on pa je imel na glavi samo fez, ki še krajcev nima. Kamer ga je toča na golo zadela, na roko, na lice, na ušesa, na nos, povsod so se pokazale kapljice krvi. Turek ni klel in ne molil, temuč neprenehoma je ponavljal „kizmet, kizmet“ t. j. odločeno, odločeno je. Ko smo bili enkrat pod mostom, smo bili na varnem pred točo, ne pa pred nalivom. Grda, blatna voda je drla curkoma skozi špranje lesenega mostu, na mah smo bili po-

beljeni z blatom, voda v čolnu je naraščala — nemudoma smo morali dalje bežati, da se nam čoln ni napolnil z vodo. S težavo smo prišli do obrežja, ali iz čolna priti na suho, je bilo skorej nemogoče. Z ulic in cest je tekla voda v potokih in kjerkoli smo se približali zemlji, smo zajemali vodo. Vihar je zibal čoln na vse strani, morje ga je vzdigovalo visoko in ga zopet metalo v globočino, valovi so ga butali ob nabrežje voda je pljuskala vanj, dež je lil kaker iz škafa — voda v čolnu je rastla bolj in bolj. Turek je v enomer ponavljal svoj kizmet in se prav nič ni prizadeval, da bi bil spravil naju na suho, pazil je edino le na čoln, da mu ga ni vihar razbil. Zdelo se mi je, da bi bil Turek najraje videl, da bi bilo morje, naju požrlo. On bi se bil polastil najine obleke in mirno rekel kizmet. — odločeno je bilo, da sta ta dva meniha utonila, jaz pa sem njune stvari dobil, ker nisem branil, da se je zgodila volja Alahova.

Toda volja božja ni bila, da bi bila midva utonila. Prvi sem se rešil na suho jaz, potem sem pa pomagal iz čolna še Nemcu. Kako sva bila umazana, mokra, preplašena itd., tega ni mogoče popisati.

Strašno je bilo razdejanje v pristanišču. Drugi dan so časopisi poročali, da se je bilo potopilo veliko čolnov in več malih ladjic. Več velikih parnikov, ki niso bili zadosti privezani, je bilo močno poškodovanih, ker sta jih vihar in morje drugega ob drugega tolkla. Zaloge blaga na obrežju so bile poškodovane, veliko ga je bila tudi voda odnesla. V mestu so bile na vzhodni strani, odkoder je toča prišla, pobite vse šipe; naš samostan leži v zatišju, pa nobeno okno na to stran ni ostalo celo.

Ko je prišel p. Engelbert na binkoštni torek v muzej, da bi nadaljeval svoje delo, mu Turek ni hotel dati nobene tablice več, češ da je najpoprej treba popraviti okna; dokler se to ne zgodi, da ne more pustiti nobenega v muzej. Pravi vzrok pa, da mu Turek ni hotel več postreči, je bil, da je p. Engelbert dajal Turku premajhin bakšiš, zato je porabil to priliko, da se je Nemca znebil.

P. Engelbert je zopet prišel k meni s prošnjo, da bi se zanj vnovič potegnil. Povedal sem mu, da ni več mogoče in da naj bo vesel, da se mi je prvič posrečilo. Rekel sem mu, da je imel izredno srečo, ker po pravici bi mu Turki ne smeli dovoliti prepisovati teh tablic. Določeno je namreč, da imajo pravico preiskati izkopane starine prvi tisti, ki so jih izkopali. Te klinopisne tablice pa so bili izkopali Angleži, katerim gotovo ne bo po volji, da jih je prvi prepisal in jih bo med svet spravil Nemeč, namreč p. Engelbert. Za to postavo je tudi mladi doktor dobro vedel, pa se na njo ni oziral.

Čez nekaj dni potem je odšel, kje je zdaj, mi ni znano.

Ravno istega leta 1906. za veliko noč je bil prišel v Carigrad brat saškega kralja, princ Jurij. Saška kraljeva rodovina je katoliška, dobro katoliška in ne samo po imenu, če tudi je dežela po veliki večini protestantovska. Princ Jurij se je bil naselil v Carigradu na nemškem poslaništvu; za spremljevalca po mestu si je izbral dobrega katoličana, barona Testa. Veliki četrtek zjutraj sta oba opravila velikonočno spoved in med veliko sv. mašo sta pristopila z nami k sv. obhajilu.

Dva meseca kasneje je obiskal Carigrad princa Jurija brat princ Maks, katoliški duhovnik, takrat vseučiliški profesor v Friburgu v Švici. Prišel je v Carigrad študirat razne obrede pri Grkih, Armencih, Sircih in Koptih. Sè seboj je imel armensko katoliškega mašnika, ki je študiral v Friburgu in nekega Poljaka za svojega služabnika.

Da bi bil bolj nemoten, je popotoval inkognito t. j. pod drugim imenom. Toda v Carigradu je naletel. Ko je stopil na suho, so mu Turki prav vse, kar je sè seboj imel, konfiscirali t. j. vzeli so mu denar in vso prtljago, celo mali prenesljiv altar, mašno obleko in kelih, njegovega spremljevalca, armenskega duhovnika, so pa v ječo vrgli. Bilo je namreč malo časa po napadu na sultana Abdul Hamida. Umoriti sultana pa so skušali ravno Armenci in v družbi Armenca je prišel v Carigrad princ Maks in ker ga niso poznali, je prav malo manjkalo, da niso tudi njega zaprli. Princ je šel takoj, ko je bilo mogoče na nemško poslaništvo in je tam razodel svoje pravo ime. Kot kraljevi princ je moral na to obiskati sultana in se mu pokloniti. Pri tej priložnosti je omenil neprilike, ki se mu je prigodila, ko je prišel v mesto. Seveda so mu na dvoru takoj obljubili, da bo dobil nemudoma nazaj svoje stvari in da bodo iz ječe izpustili njegovega spremljevalca. Toda trajalo je nad teden dni, da je princ dobil svoje stvari in njegov spremljevalec prostost.

Princ Maks je stanoval v hotelu, v našem samostanu je pa maševal in zajtrkoval. Povedal je, da je najhujše to, ker celi teden ni mogel dobiti iz turških rok ne obleke ne denarja; pobrali so mu bili vse do zadnjega vinarja. Te neprijetnosti je prenašal čisto mirno ko star vojak; silno pa je tožil njegov služabnik. Doma mu dam vsaki dan sveže perilo, je pravil služabnik, in vsakih par dni na novo opran talár, tukaj pa v tej hudi vročini, bilo je v juniju, je princ celi dan in celo noč ves v potu, da kar od njega teče, pa mu že par dni ne morem dati ne perila, ne drugega talárja, še robcev nimam zadosti. Ko bi vedel, koliko dni ne bomo še dobili prtljage nazaj, bi vzel denarja na posodo in bi kupil potrebnih stvari, toda dobiti imamo še danes naše stvari. Kedo bi mogel misliti, da bo Turek tako postopal s kraljevim princem. Najhujše pri princu je pa to, da ni vaju prav nič paziti na obleko.

Ko govorim o obleki princa Maksa, naj opomnim, da niso vsi principi tako neokretni, da bi tako malo pazili na obleko, kaker on.

Svoj čas se je veliko pisalo o angleškem princu Albertu, ki je postal kasneje kralj angleški in je bil oče sedanjega kralja in stric zadnjega nemškega cesarja. Njegova mati Viktorija je vladala silno dolgo in njega prav nič ni pustila k vladanju, četudi je imel lepe zmožnosti in je bil v najlepših letih, mati pa že v visoki starosti. Princ je iz nevolje, da ga je mati tako odriivala, živel večinoma v Parizu; o njem so rekli, da je raje in boljše govoril francosko, ko angleško. Ker torej ni mogel biti doma kralj nad Angleži, je bil na Francoskem kralj mode, zabave, obleke, konjskih dirk, velikih stav in raznih iger. Kar je bilo milijonarjev lahkoživcev, igravcev, zapravljivcev, to so bili njegovi tovariši in prijatelji, ti so se sukali okrog njega, kaker

se zvezde sučejo okrog sonca. Kar je on storil, rekel ali oblekel, to je bil zgled za pariške lahkoživce. Ni bilo meseca, da bi ne bili poročali časopisi kaj novega iz življenja angleškega princa navadno na največjo jezo njegove matere.

Ker je bil princ zelo debel, si je dajal delati ohlapne suknje in prav široke hlače, da bi se njegova debelost manj videla in glejte, v kratkem času so vsi moški, ki se oblačijo po pariški modi, nosili ohlapne obleke in prav široke hlače, če tudi so bili drugače suhega telesa.

Dolgo časa so pisali, da ima princ vsaki dan vso obleko novo in milijonarji zapravljalci, ki so živeli v njegovi družbi, so skušali biti vsakikrat v novi obleki, kedarkoli so bili k njemu povabljeni. Toda po neprevidnosti enega prinčevih služabnikov se je zvedelo, da si je princ dajal vso obleko t. j. suknjo, hlače in sploh vse, kar je oblekel, slehrni dan na novo polikati, da je svet mislil, da je vse, kar je na njem, popolnoma novo in ravno kar prišlo od krojača. Od tega trenutka, ko se je ta prinčeva sleparija zvedela, so si dajali vsi moški, kateri so hoteli biti le nekoliko po modi oblečeni, vsaki dan obleko likati.

Nekoč je prišel princ Albert v družbo ter vidi, da imajo vsi gospodje hlačnice visoko privihane, četudi je bilo najlepše vreme. Kaj je to, kateri morec si je izmislil to neumno modo, vpraša na tiho princ svojega spremljevalca; danes ni blata. Vi sami ste imeli včeraj pri veliki konjski dirki in potem celi dan tako visoko privihane hlače, pravi spremljevalec, in zelene svilene nogovice in včeraj je bilo celi dan najlepše vreme. Tu se spomni princ, da je bil včeraj zjutraj prav zgodaj v svojem konjskem hlevu, ker je bil šel pogledat, če so njegovi konji dobro pripravljene za dirko. Ker pa je bil prišel tako zgodaj, hlev še ni bil pometen in da bi si ne bil omazal dolgih hlač, je bil hlačnici visoko privihal, kasneje pa je bil na to pozabil. Drugi dan je bila moda v Parizu, nekaj tjednov kasneje pa po modernem svetu, da so moški nosili visoko privihane hlačnice.

Naj še omenim, da je po smrti svoje matere ta princ Albert postal kralj angleški, pač pa je spremenil svoje ime v ime Eduvarda VII. Bil je eden najboljših vladarjev angleških, kaker je bil poprej eden največjih lahkoživcev pariških.

Tak nečimern princ pobožni princ Maks Saški ni, on je zelo ponižen in zelo preprost. Da je ta kraljeva družina v resnici katoliška, je dokaz tega tudi to, da je lanskega leta (1924) 15. junija iz te družine zopet eden bil v mašnika posvečen, namreč 31 letni sin zadnjega saškega kralja, princ Jurij po imenu; temu sta prej omenjena princa Maks in Jurij strica.

V mojem času so še obiskali Carigrad generalni opat benediktincev baron Stocingen, Nemeč po rodu, katerega sem tudi spremljal po mestu, potem katoliški duhovnik iz Aten g. Nikolaj Haričopol (Nikolaos Harikio-polos) s katerim sva bila več tjednov sosedu pri mizi in kateri je tudi stanoval pri nas v samostanu in je zdaj škof na otoku Šiju (Chios) in še mnogi drugi iz svetnega stanu. Mnogi izmed njih so mi ostali v prijetnem spominu, toda o teh ne bom poročal, pač pa ne smem zamolčati obiska dveh

duhovnikov iz Bošne, ker spomin na ta dva me vedno opominja, kako moramo biti previdni s tujci, katerih ne poznamo zadosti.

Bilo je nekega pondeljka zjutraj, ko sta pri nas maševala dva duhovnika iz Bosne. Po njih maši pride cerkvenik poklicat mene in pravi, da dva duhovnika iz Avstrije želita govoriti z menoj. Hitro grem v zakristijo. Starejši je bil precej močan, srednje postave, star nekaj malega nad šestdeset let, s precej kratko že sivo brado in resnega odločnega obraza. Mlajši je bil velik, bolj suh gospod, za polovico mlajši od prvega, imel je le malo brade in videti je bil sama dobrota.

S kom imam čast govoriti, pravim prijazno, in s čim vama morem postreči? Jaz sem župnik iz Sarajeva, pravi starejši, ta tukaj pa je moj kapelan. Bila sva na Grškem in bi rada ogledala tudi Carigrad. Ali bi naju hoteli voditi po mestu? Meni se je malo čudno zdelo, da sta šla od doma kar oba, župnik in kapelan, pa mislil sem si, v Sarajevem je veliko duhovščine in ne veliko katoličanov, torej sta gotovo lahko preskrbela za svojo župnijo; sploh pa to ni moja skrb. Dopoldne navadno ne morem nikamer, jima odgovorim, popoldne sem pa prost. Kje stanujeta? Imava privatno stanovanje in če je Vam prav, bova prišla vsaki dan popoldne ob dveh, dopoldne pa bova opravila svoje stvari, pravi starejši. Je že dobro, jima odgovorim in se poslovim.

Točno ob dveh sta prišla z vozom in ž njima Dr. Mihajlovič, uradnik avstrijskega poslaništva. Peljali smo se v Štambul, ogledali smo glavne trge in ceste, tako da smo dobili splošen pregled mesta. Celo popoldne smo se le vozili.

V torek dopoldne sta bila gospoda v mošnji sv. Zofije, popoldne pa smo si skupno ogledali muzeje in razne spominike. Ker sem imel par mesecev za učitelja p. Engelberta, strokovnjaka v orientalskih rečeh, sem vedel pristaviti nekatere opazke, le prav malo je manjkalo, da gospodom nisem bral hieroglifov na egiptovskem obelisku.

V sredo sta prišla gospoda brez Dr. Mihajloviča, ker sta bila spoznala, da poznam mesto, spominike, znamenitosti kraja bolje, ko marsikedo drugi. Tudi ta dan smo imeli sè seboj voz, a hodili smo veliko peš, voz pa je prazen šel ali pred ali za nami. Prišli smo prvič nekoliko navskriž. G. župnik je vedno vpraševal prav glasno po sultanu, tako da je bilo meni že neprijetno, ker ob mojem času se je v Carigradu sultana ysakelo bal, kaker živega vruga. Prosim g. župnik, sem opomnil, tukaj javno na cesti vedno govoriti o sultanu ni previdno, tukaj je vse polno preoblečenih policajev in če imamo vedno to besedo sultan v ustih, bi imeli lahko neprijetnosti. Strahopetnež, če že v tem nevarnosti vidite, rezko odvrne g. župnik. Že par let sem tukaj. Vi pa še le par dni. Če je tukaj kaj nevarnosti ali pa nič, bom pač jaz boljše vedel, kaker pa Vi. Če bi nastale radi tega kake neprijetnosti, bi jih nosil jaz — Vi se odpeljete proč, jaz pa ostanem tukaj —. Ta moj odgovor je starega zgovornega gospoda, ki je vedno in povsod hotel vse vedeti in vedno prav imeti, za nekaj časa spravil ob dobro voljo; pa je kmalu na vse pozabil.

Proti večeru smo prišli do Fanára (Phanár), palače grškega razkolnega patrijarha. Palača je precej velika, toda na zunaj zelo zanemarjena, starinska in nima lepe oblike. Fanar leži blizu morja, nekako sredi Zlatega roga, v Štambulu. Ta razkolniški patrijarh hoče biti za Grke to, kar je rimski papež za katoličane. Toda odkar se je carigrabski patrijarh ločil od papeža in mu pokorščino odpovedal, odpadajo od njega patrijarhi, ki so bili poprej več ali manj odvisni od njega drug za drugim. Od grškega patrijarha v Carigradu, ki se je v napuhu imenoval škof škofov, so se ločili grški patrijarhi v Atenah, v Aleksandriji, v Jeruzalemu, odpadli so od njega Rusi, Bolgari, Romuni in so mu pokorščino odpovedali; le mali del Grkov drži še s patrijarhom v Carigradu. Edinost je znamenje prave od Kristusa ustanovljene cerkve, needinost in razkol pa je znamenje od Kristusa odpadle cerkve.

V Fanaru smo vprašali, če bi mogli pozdraviti patrijarha, pa nas pri njem niso hoteli prigrasiti; rekli so, da ga ni doma. Prosili smo, naj nam odpro njegovo cerkev; grške cerkve so razen v času božje službe navadno zaprte. V tem so nam pa vstregli. Šli smo pogledat fanársko stolico (katedralo), ki ni ne velika, ne lepa. Šli smo tudi v zakristijo, za altarjem. Grške cerkve imajo samo en altar. G. župnik je vprašal, če imajo shranjeno v cerkvi tudi presv. Rešnje Telo. Cerkvenik je takoj pokazal na omaro v zakristiji in jo je v tem že hitel odpirat. Iz spoštovanja do sv. Zakramenta, sem nehote pripognil koleno, pa g. župnik me je takoj vstavil rekoč, da katoliški kristjan v razkolniških cerkvah ne sme opravljati nobenih pobožnosti. G. župnik je imel popolnoma prav in to pot mu nisem prav nič ugovarjal, četudi mi je bilo zelo težko, da sem se bil zmotil. Mej tem je bil cerkvenik že odprl posodo sè sv. Rešnjim Telesom. Tu se vidi, kako malo spoštovanja imajo Grki do Najsvetejšega. Spravljeno je bilo v zakristiji v leseni, preprosti omari, brez vsake luči, sveče in cvetlice!

Razgled po serafinskem svetu.

Porcijunkulski odpustki so po zadnjem določilu svete Stolice dovoljeni zopet le Frančiškanskim cerkvam, drugim pa le v posebnih slučajih.

† P. Kalist Heric, zlatomašnik. Dobro vemo vsi, da večina mašnikov ne obhaja zlate maše, ker odidejo že poprej v večnost — in da se življenje onih, ki dosežejo to čast, že nagiba k zatonu. Vender nas je smrt p. Kalista zelo iznenadila, kar naravnost osupnila. Kedo bi bil kedaj prišel na misel, da bo ta mirni, dobri, blagi mož utonil na domačem vrtu v vodnjaku? Znan je izrek: Da umrl bo, vsak' dobro ve, ne ve pa gđaj, kako in kje. P. Kalist je zadnja leta na očeh tako zelo opešal, da je sobrate poznal le po glasu ali hoji, ni jih pa mogel razločevati in videz. Hodil je pa navadno po zajtrku na vrt ter se sprehajal skorej vedno po istem potu, ob katerem je

vodnjak za vodo, namenjeno za zalivanje vrta, pa je brez obzidja, vendar s trdnim železnim in lesenim pokrivalom. To pa v času, ko je bil p. Kalist na vrtu, ni bilo na svojem mestu in naš starček je zašel v vodnjak ter je utonil. Tako si tolmačimo to nenadno smrt, ker si je drugače ne moremo razlagati. P. Kalist je bil zelo delaven, nadarjen, miren, ljubezniv, pobožen mož, poznan in priljubljen povsod na okoli. Njegovo poglavitno delo je lepa bazilika Matere milosti, ki je tudi župna cerkev in velik samostan poleg nje. Vrh tega je mnogo let upravljal in vodil župnijo, veliko je pridigal, še več spovedoval, ves prosti čas je pa v prejšnjih letih porabil za učenje in molitev, zadnja leta pa za premišljevanje in molitev. Smrt ga je sicer nenadoma dohitela, pa ga ni našla nepripravljenega. Počivaj v božjem miru!

† **P. Kornelij Petrič** je umrl 8. majnika v Njujorku v Ameriki, kjer je nekaj let upravljal župnijo v Broklinu. Bival je več let v Novem mestu, Ljubljani, Kamniku in na Brezju, pred nekaj leti je pa odšel v Ameriko pomagat sobratom in našim ljudem v dušnem pastirstvu. Doma je bil iz Velikih Lašč in je dosegel starost 54 let. Bil je zelo zmožen in vnet delavec, poln lepih načrtov, katerih pa ni mogel izpeljati. Dragi sobrat! Vživaj v Bogu nemoteno veselje! Pij iz keliha rajske sreče!

V Svečah v Rožu na Koroškem so ustanovili meseca sečna t. l. „podružnico tretjega reda, ki spada k skupščini tretjega reda za Spodnji Rož sè sedežem v Kaplji. Dne 19. apr. smo imeli shod, na katerem je pristopilo 6 novih udov (1 mož in 5 žen). Vseh tretjerednikov v župniji Sveče je 36 in sicer 7 mož in 29 žen.“ — Tako sporočajo iz Sveč. Tu moramo nekaj malega dostaviti radi jasnosti. Razločevati je treba skupščino in podružnico. Prva je samostojna, ima svojega voditelja, svoj zapisnik, svoj odbor, svoje mesečne shode in se vlada popolnoma samostojno, le prositi mora v bližnjem samostanu letno za vizitatorja. Podružnica je pa odvisna od skupščine, h kateri spada. Zato nima lastnega voditelja, ne odbora, ne shodov, ne zapisnika. Gospod, ki sprejema nove člane ali jih pripušča k obljudi ali deli vesoljno odvezo, mora imeti za to pooblastilo od predstojnika bližnjega samostana in mora pošiljati imena onih, katere sprejme ali jih pripusti k obljudi, v bližnji samostan in ne more imeti mesečnih shodov. On sme ljudi ko dušni pastir sklicati in podučiti, ni pa s tem še voditelj tretjega reda. Mi bi svetovali tretjerednikom v Svečah, naj ustanovijo samostojno skupščino, ker vas je 36 dovolj za to, cerkev vaša bi postala vaša redovna cerkev in bi za tretjerednike imela tudi pravico porcijunkulskih in drugih redovnih odpustkov. Vemo, da morete v svoji župni cerkvi dobiti redovne odpustke, pri katerih je predpisan obisk redovne cerkve, zato ker ste od redovne cerkve preveč oddaljeni, pa cerkev teh odpustkov nima in vi nimate ne shodov, ne pravic samostojne skupščine.

(Urednik.)

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

1. Neka tretjerednica, da bi jo Bog na priprošnje Matere božje, sv. Jožefa in sv. Frančiška rešil hude živčne bolezni. — Fr. Kolar sebe za rešitev v hudem trpljenju in svoje za stanovitnost v dobrem. — N. svojega sina, ki je v veri opešal. — Mi priporočamo v molitev vse, ki so za novo cerkev sv. Fr. kaj darovali ali v ta namen molili. — Terez. Debeljak za zdravje na očeh. — Več bolnih tretjerednikov in tretjerednic ljubljanske skupščine.

II. Rajni udje skupščin:

1. **Ijubljanske**: Fr. Ižanc, Mar. Sterle (48 l. v III. r.), Fr. Koračin, Matija Grabner, Ana Mrgole, Hel. Eržen, Mar. Zajec, Mr. Partelj, Fr. Vec, Mrjt. Štrus, Mar. Jert, Trz. Berne.

2. **novomeške**: Barb. Vovk, Jožefa Kastelic, Ana Seničar.

3. **mariborskega okrožja**: Maribor: Rozalija Lakner, M. Weiß, Jera Pušnik, Mihaela Mydlil, El. Pravdič, Neža Tihec, Štefan Obreht, Antonija Hrašovec, M. Baumann. — Ribnica na Pohorju: Alojzija Štepišnik, Ter. Koper † pri Sv. Antonu n. P. — Cirkovce: Jera Peršuh. — Sobota: Janez Čergeli. — Jarenina: Antonija Drozg. — Vurberg: Katarina Zorec. — Kamnica: M. Muškatec. — Sv. Anton na Pohorju: M. Kanop. — Št. Janž n. Dr. p.: Ter. Lešnik, El. Ogrizek, Šimon Kröpfel, Ana Greif, Urša Areh, Marjeta Mlinarič, M. Letina, Helena Orešek, Ana Klasinc, Ana Kirbiš, M. Kristan, Ivana Žunkovič, M. Premsl. — Janez Lončar, M. Pinter, Barbara Tement, A. Sagadin, Marjeta Dobnik, M. Gojčič, Ivana Šnuderl, El. Klasinc, Šimon Klasinc, Jera Zupančič, Franc Pesek, M. Tomše, M. Horvat, M. Gerečnik, A. Mlinarič. — Brezno: Magdalena Grubelnik, Jozefa Lederhas, Jera Adam. — Sv. Bolfenk na Kogu: Helena Govedič, Jera Hedjet, Jera Cajnko, Jera Novak, Ivan Kos. — Hoče: Neža Predan. — Sv. Jakob v Sl. g.: Neža Šuta, Franc Kajnc. — Sv. Križ pri Ljutomeru: Alojzij Pavlič. — Sv. Lenart pri Velikinedelji: Valentin Erhatič. — Sv. Miklavž pri Ormožu: Helena Zdravec. — Velikanedelja: Jožef Polak, M. Krabonja, M. Škvorc, M. Skuhala, Frančiška Slana, Elizabeta in Marija Rajh, Karolina Pevec, Jozefa Lepoša, Jakob Habjanič, Peter Kajnc. — Studenice: M. Florjančič, M. Juršič, Urša Hojnik, Leopold Krajnc, Martin Ogrinc. — Guštajn: M. Waldhauser.

4. **celjskega okrožja**: Celje: Terezija Koštomaj, Terezija Koller. — Polzela: Jozefa Drev. — Šmarje: Franc Petaver, Pavel Škorjanc, Helena Golob, Franc Zdolšek, Uršula Turk, Mihael Golob. — Nova cerkev: Ana Lebič, Frančiška Potočnik. — Sv. Štefan: Marija Oraž. — Št. Vid pri Grob.: Marija Marzidovšek, Marija Kokot. — Št. Jedert: Valentin Golavšek. — Laško: Neža Tihec, Barbara Tiefengruber, Mica Belej. — Št. Rupert: Lucija Zorko. — Kalobje: Rozalija Selič. — Kunigunda na Pohorju: Ignacij Rakovnik. — Dramlje: Mica Rajh, Mica Javornik. — Žusem: Mihael Šarlah. — Loka: Helena Jurgel. — Št. Pavel: Jera Skok, Julijana Cvetko. — Vrankso: Katarina Vranič. — Zibika: Šimon Cvirn, Ema Tojnko, Neža Smole. — Špitalič: Helena Močnik. — Šmartno v R. d.: Peter Tkavc, Ana Žužek, Janez Tratnik. — Št. Jurij ob j. ž.: Marija Mastnak, Martin Kajtr, Jurij Pevec. — Poljčane: Ivana Kvas. — Št. Janž na V. g.: Neža Delakorda. — Slivnica: Urša Tanšek. — Prihova: Liza Bračič. — Griže: Mica Podlesnik. — Kostriwnica: Katarina Žgajner, Barbara Pirš. — Št. Ilj pri Velenju: Pavel Dolinšek. — Dobje: Marjeta Novak. — Dolič: Jera Špegel.

5. **škofjeloškega okrožja**: Župnija Šk. Loka: Martin Prevodnik, Frančiška Oman, Marijana Šnajder, Marija Arnol, Jerica Rant, Marija Kržišnik, Antonija Fojkar, Marija Kalan in novinka Marija Oblak. — Župnija Stara Loka: Simon Eržen, Marija Karlin, Marija Benedičič. — Reteče pri Šk. Loki: Marjeta Žontar. — Šmartin pri Kranju: Marj. Fabijan, Frančiška Rózman, Neža Oman. — Selca pri Šk. L.: Jakob Šifrar. — Sorica: Jerica Grohar.

Zahvala za uslišano molitev.

Zahvaljujejo se: N. iz M. presv. S. J. in sv. Antonu za uslišanje. — U. T. lurški M. B. in sv. Jožefu za pomoč v hudi operaciji. — N. F. presv. S. J., Brezmadežni in več svetnikom za ozdravljenje dolgotrajne in težke živčne bolezni. Zahvaljuje se tudi za ozdravljenje očetovo. — Mar. Gašperlin za pomoč k ozdravljenju Mariji, sv. Urbanu in sv. Antonu. — Terezija Jakše sv. Tereziji od D. J. da je po opravljeni tridnevnicji nji v čast popolnoma ozdravela. — M. H. sv. Fr. in sv. Ant. za uslišanje. — M. U. Jezusu, svetim Jožefu, Fr. in Ant. za najdenega otroka.

Darovi.

Za novo cerkev sv. Frančiška (v din.): Nabrali so: M. Lukanc 2530, J. Medved 1510, preč. g. J. Pollak iz Amerike 13.815, F. Haus 600, A. Monšenari 210, M. Letnik 200, M. Vidmar 40, iz Koroškega 91, P. R. Č. 10.140, P. A. M. 12.156, P. B. F. 1015, P. P. Z. 200, P. M. N. 125, P. G. R. 1000, P. B. R. 1000, F. T. Ž. 1500, P. S. Marib. 1000, P. S. G. 420, P. V. G. 170, F. V. Marib. 392. — Darovali so: Tretjeredniki iz Šenčurja na Gor. 323 50, iz Brusnic 250, Vel. nedelje 242 25, Ormoža 413 50, Sv. Miklavža p. Orm. 256 25, Sv. Tomaža p. Orm. 594 50, Studenicah p. Poljč. 534, Črešnjevca p. Sl. Bist. 290 25, lga 377, St. Vida p. Stični (druga zbirka) 300, Kamnika 2968, Železnikov (tretja zbirka) 114, Sv. Gregorija 60. — Župni urad na Blokah 260, na Rovih 245. — Neimen. gospa iz Ljubljane 400, dve neimenovani po 300, po 200 Uršul. samostan v Mekinjah, g. Merhar, strojnik in dva neimenovana. — po 500: čč. šol. sestre, A. Udovič, neimenovana iz Ljubljane. — po 100: preč. g. prelat dr. Lesar, K. Benkovič, Monsng. T. Zupan, M. Kregar, A. Labernik, preč. g. župnik Novak, J. Pečolar (v drugo), N. Podlogar, J. Velkavrh, J. Oblak, V. Skočir, T. Krakar in 6 neimenovanih. — Preč. g. župnik Kodrič 70, S. Rotter 150, K. Novak 60, preč. g. župnik Šesek 250. — Čč. šol. sestre v Št. Vidu 200, — preč. g. dekan Gliebe 1000, preč. g. vodja Štular 525, Frančiškov otrok iz Ljubljane 120, g. Štrekelj 250, J. Potočnik 20, — po 50: tretji red iz Kranja, iz Kleč in še dve neimenovani. Neim. 42, 25, 35; po 20: L. Vehovec, A. Hrovat, F. Škerlj, A. Jug, Badiura Josip in 7 neimen., — preč. g. žup. V. Batič 80, neim. 47. — Po 10: M. Vigele, Jaklič Iv., Verčkovnik Iv. in 4 neim. — Ga. Helena Pavli 3 dol., Kati Kepec 5 dol. obe iz Njujorka. — Od darovanja na Brezju 2500. — Hrvat Mar. iz Št. Ruperta 50, Skala Alb. 80. — Iz Nazareta smo prejeli 2570 in sledeče zbirke: Ančka pri Sv. Frančišku nabrala 100, Jamnik M. iz Meliš 801 25, Marija Babič 100. Neimen. g. kapelan 180. Na svatbi Vratnik Barba 152. Tretjeredniki iz Šmihela 91 25, Turnšek Maks 300, Uršula Kladnik nabr. na Ljubnem 850, drugi na Ljubnem 30, Močnik Marija 25, iz Slovenjgradca 892 50, Poleka Marjeta 350, iz Št. Jurja pod Tabrom 225, iz Št. Ilja 60, Langerholz 10, Neimenovana 50, Jožefa Bitenc iz Pobrež 100, Ana Kokovnik nabrala 105 75 in 5 sreb. kron, Tretji red v Braslovčah 463. — Iz Maribora 206 75 in sledeče: Podgorje 54, Sv. Martin pri Slovenjgradcu 310 25, Staritrč 83, Družina poslanca Žebot mesto venca na krsto † P. Kalista Heric 200 — Iz Njujorka tretjeredniki po 1 dolar: Fr. Snyder, Alojzija Rozič, Jozefa Holmar, Fr. Pavli, Ana Zorman, Mar. Verderber, Fani Zajec, Jožef Pavlin 1 50, po 2 dolarja: Roza Ovca, Marija Jazbec, Minka Zabret, Ivan Ulčar, Marija Gostič 5 dolarjev. — Neimenovana tretjerednica iz Lj. mesto romanja v Rim 2500, Zbirka iz Maribora 1065 25. Neimenovana iz St. Loke 10, Marija Hrovat 120, zbirka župnije Dovje 100, Zdolšek Antonija, Podgorje 35, Zbirka iz Prekmurja 2000, preč. g. župnik Marčič Valentin, Mavčiče 500, preč. g. žup. Ferme Gotthard. Nova Štifa (Štj.) 330 25, Štivec Marija 20, Alojzija Praž 50, Haus Frančiška 825, T. A. 3275, Udovič Ana, Stari trg p. Trebnjem 500, tretjeredniki kamniškega okolišča 1220, Fr. F. 3415 50, P. A. C. 1700, Lukanc M. 1000, Ljubljanski tretjeredniki 9587 25. — Bog plačaj!

Za Cvetje: Maribor 7 Din.

Za frančišk. misij.: Tretjeredniki v Metliki 785 D 50 p, Prah Alojzija 10 D. Iz Kamnika 161 D 50 p, za zamožke 10 D. Iz Brežic 53 50, Pečolar Janez 25, Dakne A. 150.

Za kruhe sv. Antona: G. Val. Majar 10, Agneza Zupan 5.

Tretjeredne vaje za julij in avgust.

Ljubljana: M. shod: 19. julija, 16. avg. ob polu 5. uri pop.; za zadržane: naslednji dan ob 5. zj. v dvorani. — Poduk za novince: 26. julija in 23. avg. ob 4. pop. — Odborne seje: za moške na dan shodov ob 10. dop, za ženske: v juliju po shodu, v avg. 30. dan ob 4. pop. — **Maribor:** M. shod: 19. julija, 15. avg. — **Novomesto:** M. shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop.; po shodu poduk za novince. — **Škofja Loka:** Tretjeredniki škofjeloškega okrožja bodo imeli četrto nedeljo v avgustu t. j. 23. avgusta skupni shod pri Mariji Pomagaj na Brezju. Prejšnji dan zvečer bo pridga sè slovesnimi večernicami, drugo jutro pa služba božja sè skupnim sv. obhajilom. Po službi božji bo zunaj cerkve zborovanje, na katerem bodo nastopili s kratkimi nagovori tretjeredniki sami. Vsi prijatelji tretjega reda ste na ta shod presrčno povabljeni!

P. ANGELIK.

Pregled knjig in spisov (literature) o tretjem redu sv. Frančiška Asiškega.

(Dalje.)

VI. Spisi različne vsebine za ude tretjega reda.

Zajemljiv je ta del literature ne toliko zaradi raznih izdaj vodila tretjega reda in odpustkov, ampak vsled zbirk tretjerednih pesmi, kakor jih imajo Nemci, Italijani, Francozi i. dr., ki jih pojó udje tretjega reda ob shodih, pri obljubah in drugih slavnostih.

Aguillo López de Turiso, P. Jeronimo, O. F. M., Las nuevas Indulgencias concedidas á la V. Orden Tercera seglar de nuestro Seráfico Padre san Francisco, y una breve resena de lo que son las Indulgencias, y con de los requisitos para ganarlas, con las reglas de la juris prudencia vigente para distinguirlas de las apócrifas. — Barcelona 1902.

Anonymus, Ceremoniale pro Tertio Ordine s. P. Francisci Assisiensis concordans ceremoniali a S. Congr. Rit. die 18 Junii 1883 approbato ad usum commodiorem R. R. P. P. et D. D. III O. Directorum. — Augsburg 1887.

— *Ceremoniale III Ordinis S. Francisci. Obrednik III. reda sv. Frančiška* (85 str. 12°) — Rudolfovo 1889.

— *Compendio della Regola e degli Statuti del Terz' Ordine secolare del N. P. S. Francesco, con un piccolo Rituale.* — Roma 1882.

— *Katechismus des dritten Ordens von der Busse des hl. Vaters Franziskus.* — Innsbruck 1910.

— *Costituzioni delle Suore Terziarie, Figlie di S. Francesco, viventi sotto la Regola del Terz' Ordine, modificata e ridotta da Leone XIII.* — Quaracchi 1916.

— *Sveto pravilo trečega reda* (40 str. 12°) — Čakovec 1921.

— *Raccoltina di Lodi ed Inni popolari ad uso dei Terziari Francescani.* — Genova 1906.

— *La Règle du Tiers-Ordre Franciscain.* — Chalon-sur-Saône 1911.

— *Regula trzeciego Zakonu S. O. Franciszka Seraf. zlagodzona przez konstytucya Ojca S. Leona XIII. etc etc.* — Poznań 1890.

— *Sprejemnica za tretji red sv. Frančiška.* — Ljubljana 1922.

— *La Venerable Orden Tercera de San Francisco, o breves instrucciones sobre la Regla de la misma a los Hermanos Torciaros.* — Madrid 1905.

— *Vodilo tretjega reda sv. Frančiška.* — Novomesto 1898.

— *Vodilo in odpustki tretjega reda.* — Rudolfovo 1902.

— *Vodilo tretjega reda sv. Frančiška.* — Ljubljana 1912.

— *Zang yan het Ceremonienboek der Derde Orde van den H. Vader Franciscus.* — Desclée De Brouwer et Cie 1895.

Armada P. Modestus, O. F. M., Memoria acerca de la restauracion de la Venerable Orden de Penitencia de San Francisco en Noya (1904 - 1906). — Santiago 1906.

Camillus, ab Hierapoli, O. F. M., Vodilo svetnega tretjega reda spremenjeno po Leonu XIII. — Jeruzalem 1886 (v arabskem jeziku).

P. Carmelus a Neapoli, M. R., Terzo Ordine Franciscano secondo le recenti disposizioni di Sua Santita Leone XIII e le posteriori dichiarazioni della S. C. commentato storicamente e canonicamente. — Napoli 1890.

- P. Carmelo da Napoli, O. F. M., Regola del Terz Ordine di Penitenza istituto dal P. S. Francesco, esposta a norma delle Bolle pontifice e degli-Statuti dello stesso Ordine. — Napoli 1880.*
- de Cipressa, P. Antonius, O. F. M., Regula tertii Ordinis saecularis S. Francisci, iussu Rmi P. Ministri Generalis eiusque Definitorii disposita. — Romae 1865.*
- de Clary, P. Léon, O. F. M., La séraphique Règle du Troisième Ordre de S. François. — Paris 1881.*
- Etienne, Benoit, O. Cap., Le Tiers-Ordre d'après la Liturgie. — Explications des ceremonies de Véture et de Profession. — 1912.*
- Lechner, P. Melchior, O. F. M., Kleines Ablassbüchlein für die Mitglieder des weltlichen Dritten Ordens des hl. Franziskus. (188 S.) — Innsbruck 1897.*
- Lemos, P. Placido Angel Rey, O. F. M., Instruccioncs breves sobre la regla de la Venerable Orden Tercera de San Francisco. — Barcelona 1897.*
- Marchena, P. Estanislao, O. F. M., Tesoro del Terciario Franciscano ó sea la Regla, Indulgencias, Privilegios e Indultos de la Venerable Orden Tercera de Penitencia de San Francisco de Assis. — Sevilla 1915.*
- P. Othon, O. F. M., Réueil de chants et prières pour servir aux Pèlerinages et aux réunions extraordinaires des Tertiaires de Saint François d'Assise. — Bordeaux 1884.*
- Rengjes, o. Franjo, O. M., Pravilo svjetovnoga Trećega reda sv. Franje. — Zagreb 1894.*
- P. Romualdo, dell' Addolorata, O. F. M., Regola del Terz' Ordine di Penitenza istituto da S. Francesco d' Assisi. — Napoli 1881.*

Rimsko-serafinski koledar za leto 1925.

Julij.

Avgust.

1 S		Presv. Kri Gospodova	1 S		Sv. Peter v verigah. Makabejci
2 Č	† V.O.	Obiskanje bl. D. M.	2 N	†	9. po bink. Porcijunkula
3 P	Čm.	Sv. Leon II. pap.	3 P	Čm.	Najdenje trupla sv. Stef.
4 S	Čm.	Bl. Rajmund L. 3. r.	4 T	†	Sv. Dominik
5 N		5. po bink. Sv. Ciril in Metod	5 S		Mar. Snežnica
6 P		Osmina sv. ap.	6 Č		Spremenenje Gospodovo
7 T		Mlt. in sv. m. od dneva	7 P	†	Bl. Agat. in Kas. Sv. Kajetan 1. r.
8 S	†	Sv. Elizabeta Portgl. 3. r.	8 S		Sv. Cirijak, Larg. Smaragd m.
9 Č	†	Sv. Nikolaj in tov. 1. r.	9 N		10. po bink. Sv. Roman m.
10 P	†	Sv. Veronika 2. r.	10 P		Sv. Lavrevej m.
11 S	Čm.	Molt. in sv. m. o Mariji	11 T	Čm.	Bl. Ludovika 2. r.
12 N		6. po bink. Sv. Mohor in Fort.	12 S	† V.O.	Sv. Klara
13 P	†	Sv. Frančišek Solan 1. r.	13 Č	Čm.	Bl. Vincenc in Frančišek 1. r. r.
14 T	†	Sv. Bonaventura c. uč. 1. r.	14 P		post. Bl. Sankt 1. r. Evzebij
15 S		Pr. Grob Gospodov. Sv. Henrik	15 S	† V.O.	Vnehovzetje Mar.
16 Č		Karmel. M. B. Razgl. sv. Fr. za sv.	16 N	†	11. po bink. Sv. Joahim
17 P	Čm.	Sv. Aleš	17 P	†	Sv. Rok 3. r. Sv. Hijacint
18 S		Sv. Kamil	18 T	† Čm.	Bl. Pavla 2. r. Sv. Agapit
19 N		7. po bink. Sv. Vinc. Pavl.	19 S	†	Sv. Ludovik T. šk. 1. r.
20 P		Sv. Jeron. Emiljau. Sv. Marjeta	20 Č		Sv. Bernard op.
21 T	†	Bl. Angelina M. 3. r.	21 P		Sv. Ivana Frančiška
22 S	†	Sv. Lavrencij Br. Sv. M. Mag. 1. r.	22 S	† V.O.	Sedmero Mar. veselje
23 Č		Sv. Apolinarij šk. m.	23 N		12. po bink. Sv. Filip sp.
24 P		Bl. Kunigunda in M. Magd. 1. 3. r.	24 P		Sv. Jernej ap.
25 S		Sv. Jakob ap. Sv. Kristof m.	25 T	† V.O.	Sv. Ludovik kralj 3. r.
26 N	†	8. po bink. Sv. Ana	26 S	†	Bl. Timotej, Bernard 1. r.
27 P	†	Bl. Mar. Magd. Martinengo 2. r.	27 Č		Sv. Jož. Kalasancij
28 T	Čm.	Sv. Nazarij, Viktor, Inocencij p.	28 P		Sv. Avguštin c. uč.
29 S	Čm.	Sv. Marta	29 S		Obglavljenje sv. Jan. K.
30 Č	Čm.	Bl. Simon, Peter, Arhangelj 1. r.	30 N		13. po bink. Sv. Roza d.
31 P		Sv. Ignacij	31 P		Sv. Rajmund sp.

Op.: † pomeni popolni odpustek, ki se mora v svetem letu pokojnim v prid obrniti
VO = veseljna odveza, Čm = sv. maša se sme ta dan opraviti v črni barvi.